

UNIVERZITA PALACKÉHO v OLOMOUCI

FAKULTA TĚLESNÉ KULTURY

Katedra rekreologie

Zimní přechod pohoří Šureánu na sněžnicích
(případová studie)

Bakalářská práce

Autor: Rostislav Navrátil

Studijní program: Tělesná výchova a sport

Studijní obor: Rekreologie

Olomouc 2022

Bibliografická identifikace

Jméno a příjmení autora: Rostislav Navrátil

Název práce: Zimní přechod pohoří Šureánu na sněžnicích (případová studie)

Vedoucí práce: Mgr. Rudolf Rozsypal

Pracoviště: Katedra rekreologie, Fakulta tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci

Rok obhajoby práce: 2022

Abstrakt: Předložená bakalářská práce se zaměřuje na využití teoretických znalostí a praktických zkušeností při návrhu a realizaci turistické expedice zimního přechodu pohoří. Tento druh turistiky se stává velmi oblíbenou pohybovou aktivitou v přírodě. Cílem bakalářské práce bylo popsat jak organizačně a technicky zajistit pobytový zájezd ve volné přírodě a na případové studii ukázat jeho praktickou realizaci. Ukázat, jak je možné běžnému člověku posunout komfortní zónu a nabídnout mu alternativní způsob aktivní dovolené v zimním prostředí. Bakalářská práce se podrobně zabývá plánováním, realizací a rozbohem expedice do rumunských hor Šureánu (v originále Munții Șureanu).

Klíčová slova: sněžnice, zima, expedice, outdoor, přírodní aktivity, výzva, riziko, laviny

Souhlasím s půjčováním závěrečné písemné práce v rámci knihovnických služeb.

Bibliographical identification**Author's first name and surname:** Rostislav Navrátil**Title:** Winter crossing of the Sureanu mountains on snowshoes (case study)**Supervisor:** Mgr. Rudolf Rozsypal**Department:** Department of Recreation and leisure studies**The year of presentation:** 2022

Abstract: The submitted bachelor's thesis focuses on the use of theoretical knowledge and practical experience in the design and implementation of a tourist expedition of a winter mountain crossing. This type of tourism is becoming a very popular physical activity in nature. The aim of the bachelor's thesis was to describe how to organize and technically ensure a trip in the wild and to show its practical implementation in a case study. To show how it is possible for ordinary people to move their comfort zone and offer them an alternative way of active vacation in a winter environment. The bachelor's thesis deals in detail with the planning, implementation and analysis of the expedition to the Romanian mountains of Sureanu (in the original Munții Șureanu).

Key words: Snowshoes, winter, expedition, outdoor, activities in the natures, challenge, risk, avalanches

I agree the thesis paper to be lent within the library service.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem předloženou bakalářskou práci vypracoval samostatně pod vedením pana Mgr. Rudolfa Rozsypala a uvedl jsem všechny použité literární a odborné zdroje a dodržoval zásady vědecké etiky.

V Olomouci dne

.....

Rostislav Navrátil

Poděkování

Děkuji tímto panu Mgr. Rudolfovi Rozsypalovi za odborné vedení při zpracování bakalářské práce, za všechna doporučení, užitečné rady, poskytnutí potřebné vědecké literatury, ale především za veškerý čas, který mi během vypracování bakalářské práce věnoval.

OBSAH

OBSAH.....	6
1 ÚVOD	9
2 SYNTÉZA POZNATKŮ.....	10
2.1 Volný čas	10
2.2 Zimní turistika.....	10
2.3 Management sportovní akce	12
2.3.1 Hlavní fáze managementu sportovní akce	12
2.3.2 Jednotlivé kroky managementu sportovní akce.....	13
2.4 Vybavení, výstroj a výzbroj pro zimní turistiku	16
2.4.1 Sněžnice	16
2.4.2 Batoh	21
2.4.3 Boty a návleky.....	21
2.4.4 Spací pytel	21
2.4.5 Stan	22
2.4.6 Karimatka.....	22
2.4.7 Lopata.....	22
2.4.8 Vaříč.....	22
2.4.9 Termoska	23
2.4.10 Oblečení	23
2.5 Vybavení pro zimní turistiku z hlediska bezpečnosti	25
2.5.1 Lavinový set – lavinový vyhledávač, lavinová sonda a lopata.....	25
2.5.2 Lavinový batoh.....	26
2.6 Vybavení pro zimní turistiku z hlediska orientace	27
2.6.1 GPS – Global Position System.....	27
2.6.2 Tištěná mapa	27
2.6.3 Kompas a buzola	28
2.7 Bezpečný pohyb v horách a základní metodika k lavinám.....	28
2.7.1 Plánování trasy	29

2.7.2	Laviny a stupně lavinového nebezpečí.....	29
2.7.3	Sklony terénu a dodatečné zatížení	31
2.8	Nouzové signály.....	32
2.9	Hlavní pravidla pro pohyb na sněžnicích podle německého alpského spolku <i>Deutscher Alpen Verein</i>	33
3	CÍLE.....	36
3.1	Hlavní cíl.....	36
3.2	Dílčí cíle	36
4	METODIKA	37
4.1	Metody získávání podkladů.....	37
4.2	Případová studie	38
5	PŘÍPRAVA, NÁVRH A REALIZACE EXPEDICE.....	39
5.1	Analytická část.....	39
5.1.1	Metoda introspektivní / vyhodnocení vlastních zkušeností	39
5.1.2	Dotazníkové šetření	39
5.1.3	Swot analýza.....	41
5.2	Návrh, příprava a realizace expedice (případová studie).....	43
5.2.1	Komunikace	43
5.2.2	Výběr cílové destinace	43
5.2.3	Výběr termínu	46
5.2.4	Finanční rozpočet akce, výdaje.....	46
5.2.5	Personální zajištění.....	47
5.2.6	Propagace a marketing	47
5.2.7	Potřebné vybavení pro zimní přechod pohoří.....	47
5.2.8	Stravování.....	49
5.2.9	Cestovní přípojištění.....	49
5.2.10	Doprava	50
5.2.11	Důležité kontakty pro pobyt v Rumunsku.....	51
5.3	Průběh přechodu pohoří.....	51

5.3.1	Přejezd do Rumunska.....	51
5.3.2	První den túry.....	52
5.3.3	Druhý den túry	54
5.3.4	Třetí den túry.....	56
5.3.5	Čtvrtý den túry.....	57
5.3.6	Pátý den túry.....	58
5.3.7	Šestý den túry	60
5.3.8	Sedmý den túry.....	61
5.4	TOP 10 rad a doporučení pro zimní přechod na sněžnicích	64
5.5	Hodnocení / Výsledky	68
5.5.1	Hodnocení z pohledu organizátora.....	68
5.5.2	Zpětná vazba účastníků, opatření pro příště	68
6	DISKUSE	70
7	ZÁVĚR.....	71
8	SOUHRN	72
9	SUMMARY.....	74
10	PŘEHLED POUŽITÉ LITERATURY	76
11	PŘEHLED INTERNETOVÝCH ZDROJŮ.....	78
12	SEZNAM OBRÁZKŮ	81

1 ÚVOD

Na základě poptávky obchodních partnerů (cestovních kancelářích, se kterými úzce spolupracuji) je zřetelný nárůst klientů, kteří chtějí svoji dovolenou či volný čas trávit aktivním odpočinkem a zažít něco nového. Aktivní pobyt v přírodě, s určitým stupněm rizika, s možností vyzkoušet něco neznámého, se stává oblíbeným způsobem trávení dovolené. Lidé touží po zážitku jako kompenzaci za vysokou míru stresu a pasivní městský životní styl. Veškeré provozované aktivity by měly být ze strany organizátora připravovány jako maximálně bezpečné, s použitím potřebné výstroje a výzbroje a vynikající znalostí dané aktivity, její fyzické náročnosti a prostředí, v němž daná aktivita probíhá. To je zaručeno zájezdy organizovanými cestovními kancelářemi a doprovázenými vyškolenými průvodci.

Pro závěrečnou práci mého bakalářského studia jsem zvolil, případovou studii spočívající v návrhu, realizaci a vyhodnocení zimního přechodu pohoří Šureánu (v originále Munții Șureanu) v Rumunsku na sněžnicích. Toto prostředí dobře znám z opakovaných předchozích pobytů a výprav, jak individuálních tak skupinových. Tyto zkušenosti, spolu s teoretickou přípravou nabytou v průběhu studia, bych rád zúročil v rámci této závěrečné práce a dále pak použil pro další rozvoj svého podnikání v oblasti poskytování turistických a průvodcovských služeb.

Cílem mé bakalářské práce je formou případové studie ukázat, jak takový přechod konkrétně probíhá, vč. všech přípravných činností, organizace předem i v průběhu, vyhodnocení, přehled nutného vybavení a zkušenosti nezbytné pro tento přechod.

V **první části** práce se zabývám teoretickým a materiálním zabezpečením akce a obecnými postupy přípravy výpravy. Na co je nutné dbát a mít s sebou z hlediska bezpečnosti a orientace pohybu ve volném terénu, a to včetně lavinového nebezpečí. Zabývám se zde i obecně managementem organizace sportovní akce.

Druhá část práce obsahuje detailní návrh přípravy a realizace zimního přechodu. Co konkrétně udělat z hlediska výběru vhodného termínu, trasy a propagace. Je zde uveden i denní harmonogram průběhu celého přechodu. Následuje vyhodnocení účastníky výpravy.

Ve **třetí, závěrečné, části** se zaměřuji na vyhodnocení stanovených cílů této práce a jejich zdůvodnění.

2 SYNTÉZA POZNATKŮ

2.1 VOLNÝ ČAS

V současné době existuje mnoho definic volného času a názorů, jak ho trávit. Volný čas je „čas doby, kterou má jedinec pro sebe a s níž může disponovat podle svého uvážení“ (Slepičková, 2005, p. 9).

Volný čas můžeme chápat i jako „...čas, v němž člověk nevykonává činnosti pod tlakem závazků plynoucích ze společenské dělby práce nebo z nutnosti zachování svého biofyzického či rodinného systému“ (Velký sociologický slovník, 1996, p. 156).

Volný čas je v neposlední řadě spojován s prožitkem a se zážitkem. Dle Hanuše a Chytilové (2009) je prožitek jedinečný, nenahraditelný, individuální, komplexní, neoddělitelný od obsahu, ale především nepřenositelný. Spousta lidí si uvědomuje svůj vyměřený čas a velice často jim už nestačí "klasická" dovolená, ale spojují svůj volný čas s aktivním způsobem prožití, často zaměřený na zážitek. „Současná rychlá doba klade vysoké požadavky na psychickou stránku člověka. Druhou stranou mince je, že nároky a zisky, které jsou na jedné straně hmatatelné, se na druhé straně odrážejí v krizi v prožitkové sféře člověka, což může vést k celé řadě psychopatologických jevů a neblaze se odráží na kvalitě života člověka“ (Polák, 2016, p. 12).

Jezdím jako horský průvodce po Evropě a vidím, že lidé ve vyspělejších částech Evropy dokáží s volným časem nakládat mnohem lépe než lidé v chudších, východních částech, které jsem navštívil. Děti v těchto oblastech si s volným časem poradí. Setkávají se na ulici, povídají si, hrají různé hry, jezdí na kolech. Dospělí však většinu času tráví prací v zemědělství, pracemi kolem domu nebo přípravou dříví na zimu. Mají-li volný čas, nezřídka ho tráví pouze vysedáváním a popíjením.

2.2 ZIMNÍ TURISTIKA

Zažít klid zimní přírody a načerpat novou energii, to jsou základní atributy, které nejstručněji vyjadřují obsah zimní turistiky. U zimní turistiky se jedná spíše než o poznávání lidí, kultur, kulturních a historických památek o poznávání zimní přírody a sama sebe v podmínkách podstatně náročnějších než v jiných ročních obdobích. Je to krásná pohybová aktivita zasazena do čistého a krásného přírodního prostředí.

V dnešní době rozlišujeme u zimní turistiky více druhů, které nám umožňují pohybovat se ve volné přírodě po sněhu pomocí různé výzbroje, ulehčující a zjednodušující nám pohyb, přesun nebo aktivity, které zde provádíme.

Jde o tyto základní skupiny:

- Lyžařskou turistiku, což je pohyb na běžkách nebo turistika na skialpových lyžích
- Zimní pěší turistiku
- Zimní turistiku na sněžnicích

Zimní turistika na sněžnicích si získává stále větší popularitu v řadě alpských a severských zemích.

Provádění jakýchkoliv aktivit v zimním období je náročnější na fyzickou kondici, zdatnost, psychiku a celkovou odolnost jedince.

I u turistů, kteří jsou na složitost a úskalí zimní přírody připraveni a adaptováni, je nutné brát ohled na možnosti lidského organismu v tomto prostředí a od toho odvíjet plánování a vedení výletů, vycházek, zájezdů, přechodů nebo expedic.

Každý jedinec má svoji představu o průběhu akce, disponuje jen s určitou úrovní zdatnosti nebo potřebných dovedností, je třeba vždy tyto vstupní podmínky zohledňovat a promítnout do náročnosti plánované akce.

Z hlediska náročnosti a délky trvání rozeznáváme:

1. *Jednodenní výlety, akce*
2. *Přechody pohoří* – náročná aktivita zimní turistiky určená pro zkušené a zdatné turisty, nejčastěji v délce 3-7 dní. Ubytování obvykle ve stanech, při přechodu obydlených pohoří, kde jsou turistické základny a chaty, v těchto zařízeních se plánuje a je možné provádět přechod relativně na lehko.
3. *Expedice* – dlouhodobější akce více než týdenní, nemusí se jednat jen o aktivity v extrémních a exotických končinách, velmi kvalitní může být i souvislý přechod více pohoří.

Ze všech těchto možností pobytu v terénu mi jednoznačně učaroval pohyb na sněžnicích, protože se člověk dostává do čistého prostředí a daleko od civilizace, kde si v tichu může užít nerušenou zimní přírodu bez jakéhokoliv omezení. Dávám přednost vícedenním akcím, kdy se do kontaktu s přírodou dostanu mnohem intenzivněji.

2.3 MANAGEMENT SPORTOVNÍ AKCE

V této kapitole bych se krátce věnoval teorii přípravy vícedenního turistického zájezdu, dle něhož pak v praktické části budu postupovat při návrhu přípravy konkrétní expedice a vyhodnocení případové studie. V obecné rovině, se jedná o proces plánování, přípravu, organizace a samotné realizace sportovní akce/expedice. Při zpracování jsem vycházel z podkladů Fakulty tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy v Praze. Cílem bylo, abych si ujasnil, jaké kroky budu muset konkrétně uskutečnit, pokud budu plánovat a realizovat vlastní sportovní akci.

2.3.1 Hlavní fáze managementu sportovní akce

Pro úspěch v oblasti managementu sportovních akcí by měli jejich pořadatelé a organizátoři podle Evanse & Greenwella (2018) ovládat řadu klíčových manažerských a obchodních schopností a nástrojů, být znalí základů práva, marketingu, účetnictví a řízení lidských zdrojů. Plánování sportovní události vyžaduje velké množství smyslu pro detail, pokročilé komunikační schopnosti, umění efektivně spravovat čas a řídit materiální a finanční zdroje.

V neposlední řadě, v době růstu nových technologií, je rozhodující pro marketing události a jeho realizaci i schopnost zvládat tyto technologie.

Příprava a realizace sportovní akce je spojena s mnoha činnostmi, které je třeba ve vhodném pořadí zvládnout. Cílem je uspořádání kvalitní sportovní akce bez větších problémů a úskalí doprovázené spokojeností na straně účastníků této akce i samotných organizátorů, v mém případě organizátora.

Vzhledem ke skutečnosti, že je třeba často řešit mnoho úkolů a povinností současně, není jednoduché stanovit jednotný vzorový postup, jak k organizaci akce přistupovat.

Masterman (2004) nabízí variantu v následujících krocích:

1. Cíle – první přípravná fáze procesu plánování, proč akci pořádat, čeho chci dosáhnout, komu a jaké benefity sportovní akce se získají.
2. Koncept – rozhodnutí o podobě akce, zvážení rozsahu, lokality, kde akci pořádat, termínu, cílového zákazníka/účastníka partnerů, aj.
3. Studie proveditelnosti – analýza kde a kdy je akci možné provést, jaké budou

materiální, personální i finanční zdroje pro zdárné uskutečnění akce.

4. Pokračovat? – rozhodnutí organizátora, zda pokračovat v realizaci projektu či nikoliv na základě podkladů o proveditelnosti a uskutečnitelnosti zvolených cílů,

odpověď NE => změna konceptu

5. Plánování realizace – bližší stanovení strategií – finance, partneři, služby, vybavení a marketing.

6. Realizace akce – dokončení realizačních plánů a sportovní akce je připravena k uskutečnění.

7. Hodnocení – hodnocení je provedeno na základě stanovených původních cílů, co se povedlo, co ne a jak se to projevilo při plánování a realizaci případné další akce.

8. Zpětná vazba – konečné hodnocení nemůže zůstat bez zpětné vazby, možnost odstranit případné nedostatky.

Obecnější postup pro management sportovní akce doporučuje Česká unie sportu, podle níž pořádání sportovní akce je možné rozdělit do pěti etap:

1. etapa: Příprava – vše důkladně promyslet

2. etapa: Plánování – zařídíte, co můžete v rámci organizačního výboru

3. etapa: Koordinace – příprava ve spolupráci s vnějším prostředím (úřady aj.)

4. etapa: Uskutečnění – průběh samotné akce

5. etapa: Hodnocení – zjistěte, co se vám povedlo/nepovedlo

2.3.2 Jednotlivé kroky managementu sportovní akce

Samotný proces plánování a realizace sportovní akce, který je v kompetenci každého manažera, můžeme popsat v těchto konkrétních krocích:

A. Výběr lokality konání akce a termínu

Před tím, než proces pořádání sportovní akce přejde do fáze, kdy pořadatel začne oslovovat různé skupiny účastníků akce (diváky, sportovce, sponzory, média aj.), akci

materiálně, technicky a personálně zajišťovat, je nezbytně nutné, aby najisto věděl, kdy a kde se akce bude konat – v jaké zemi, v jakém městě, v jakém sportovním zařízení, v jakém ročním období, v jaký den, v jaký čas. Výběr vhodné lokality pro konání akce patří mezi klíčové body pro její budoucí úspěch, nejinak je to s výběrem termínu.

Dalším zásadním rozhodnutím je výběr data a času konání události a doba jejího trvání. Prvním faktorem, který ovlivňuje termín konání akce, je její charakter ve smyslu, zda je akce indoorová nebo outdoorová. Roční období a s tím související klimatické podmínky.

B. Etapa plánování akce

Pro rozhodnutí o pořádání akce, přichází manažersky nejnáročnější etapa, a to detailní naplánování celé akce a postupné zajištění všeho, co je pro realizaci akce potřeba.

Sestavení rozpočtu je dalším klíčovým krokem v procesu pořádání sportovní akce. Mělo by k němu dojít bezprostředně po finálním rozhodnutí akci uspořádat, neboť převážná část dalších.

C. Výdaje

Výdaje na uskutečnění akce, jinak lze nazvat také jako režijní náklady, jde o nezbytné položky pro průběh akce, ale mají menší přímý viditelný dopad na prožitek diváků nebo sportovců.

D. Marketing a propagace

Náklady spojené s reklamou, propagací a PR a tedy s plánem, jak sdělit a "prodat" akci účastníkům, případně i médiím.

Reklama (tištěná, televize, rádio, internet, venkovní), PR, webové stránky, design.

Péče o média, tisková konference, fotografové a kameramani.

E. Reklama

Dle Čáslavové (2009) se jedná se o veškerou neosobní placenou formu prezentace sportovní akce prostřednictvím komunikačních médií. Reklama je často nejviditelnějším nástrojem pro marketéry sportovních událostí a může tak být velmi efektivní při vytváření povědomí a image akce. Klíčové v reklamě je, podle Greenwella

et al. (2014) výběr správného média, při kterém je důležité zvážit, zda je vhodné pro naše sdělení, zda zasahuje náš cílový trh a kolik nás to bude stát.

Greenwell et al. (2014) zmiňují tato nejčastěji užívaná média pro propagaci akcí:

- Elektronická média: televize, rádio, webové stránky, sociální média (Facebook, Twitter, YouTube), mobilní zařízení aj.
- Tištěná média: noviny, magazíny, bulletiny, obchodní publikace aj.
- Venkovní média: billboardy, autobusy, lavičky, plakáty, letáky aj.

Publicita je zvláštní formou neplacené a neosobní propagace. Jedná se o pozitivní či negativní informace, které se o produktu, v našem případě o sportovní akci, objevují v médiích. Je proto žádoucí s médii udržovat pozitivní vztahy a pravidelně jim poskytovat různé příběhy, rozhovory a informace, na jejichž základě budou média o akci pozitivně psát. Publicitu lze tedy označit za výsledek PR aktivit. Výhodu publicity v porovnání s reklamou vidí Greenwell et al. (2014) v nižších nákladech a v možnosti stimulovat více povědomí, jelikož zákazníci publicitu často považují za důvěryhodnější.

F. Etapa realizace akce

Toto vyvrcholení rozsáhlého plánování a příprav nastává v den konání akce. Hlavní pořadatel v této etapě musí pečlivě načasovat a koordinovat začátek akce, její průběh i ukončení. Pořadatel musí spolupracovat s dalšími organizátory a personálem za účelem řízení a péče o účastníky, diváky, hosty a partnery.

Greenwell et al. (2014) podotýkají, aby akce proběhla hladce a podle plánu, musí být manažer akce schopný dobře plánovat, předpovídat, delegovat, školit, nacvičovat a komunikovat.

G. Etapa ukončení a evaluace

Bylo by chybné se domnívat, že management sportovní akce skončí spolu s udělením cen nejlepším sportovcům či po vypršení hrací doby a odchodem návštěvníků ze sportoviště. Po skončení akce tu stále jsou lidé, kterým je třeba poděkovat; nepořádek, který je třeba uklidit; účty, které je třeba zaplatit a v neposlední řadě pak celou akci zhodnotit před tím, než začneme připravovat následující ročník.

H. Hodnocení

Vyhodnocení akce pomáhá lépe zjistit, zda byly naplněny cíle a mise projektu a odhaluje různé oblasti, které je pro příště třeba vylepšit. Greenwell et al. (2014) zmiňují následující úkoly a oblasti, kterým je třeba po skončení akce věnovat pozornost, zhodnotit za použití různých kvantitativních i kvalitativních metod (dotazníky, rozhovory, analýzy, statistiky): feedback od sportovců, diváků či personálu; hodnocení managementu; vyhodnocení rozpočtu; vyhodnocení cílů; ekonomický dopad.

2.4 VYBAVENÍ, VÝSTROJ A VÝZBROJ PRO ZIMNÍ TURISTIKU

V této části se zabývám základním vybavením, které je nutnou podmínkou toho, aby se dal uskutečnit plánovaný pobyt se zřetelem na specifika výpravy na sněžnicích.

2.4.1 Sněžnice

Požizovací cena sněžnic je v porovnání s požizovacími cenami běžek, lyží, snowboardů, splitboardů (snowboard, který se dá rozložit na dvě části a vytvořit tak dvě lyže) či skialpových lyží nízká (viz následující tabulka).

Tabulka 1

Cenový přehled

	Cena [Kč]	Vázání [Kč]	Boty [Kč]	Hole [Kč]
Běžky	1 500-10 000	1 000-3 000	1 500-5 000	500
Lyže	3 000-25 000	3000-10 000	4 000-15 000	500
skialpové lyže	10 000-15 000	10 000-15 000	10 000-18 000	500
Sněžnice	1 000- 5 000	x	x	500
Snowboard	3 000-15 000	2000-4 500	2 000-8 000	x
Splitboard	10 000-15 000	8000-14 000	2 000-8000	500
stoupací pásy	3 000-6 000	x	x	x

Výběr sněžnic je na současném trhu opravdu bohatý. Vyrábějí se z různých materiálů, pro různé váhové kategorie. Nabízejí se i v dětských velikostech.

Jak bylo již dříve zmíněno, velká výhoda sněžnic je pohyb ve volné přírodě. V České republice je tak možné dostat se mimo značené turistické trasy, velice často i mimo cesty běžkařské. Samozřejmě lze využít i běžného turistického značení, které umožní bezpečně vystoupat i tam, kam by to bez sněžnic nešlo. Člověk si tak vychutná

samotu a opuštěnost zimních hor, kde nejsou lidé na sjezdovce ani na běžkách či na skialpech.

Těm, kteří chtějí provozovat zimní turistiku nebo horolezecké výstupy a nelyžují, tyto zážitky zprostředkují právě sněžnice. Výlet na sněžnicích je mnohem lepší než provozovat turistiku po zledovatělých sáňkařských drahách kolem chaty. Oceníte zážitky, když vytváříte vlastní stopy pomocí sněžnic. Obzvláště ve dvou (Schneeweiß, 2007).

V současné době se výrobou sněžnic zabývá celá řada firem. Některé řetězce, nejen potravinové tak i sportovní, nabízejí k prodeji sněžnice vlastní značky. Podle Kuprové jsou nyní na trhu tři hlavní typy sněžnic. *Dřevěné*, vyráběné dle původních sněžnic, *plastové* či *hliníkové s kloubem a rámové s tkaninou nebo výpletem* (Kuprová, 2014).

Největšími výrobci je francouzská firma TSL a americká MSR. První zmiňovaná vyrábí plastové s kloubem a druhá hliníkové s možností připevnění nástavce za botou, čímž se zvětší vztlak, např. při chůzi s těžkým batohem.

Vyrábějí se také sněžnice dřevěné, nafukovací, lidé si sněžnice také vyrábějí doma. Vedle toho existují široké, krátké lyže, které nejsou ani běžecké ani skialpové, jsou "nezařaditelné".

Plastové s kloubem jsou vyrobené z pružného, odolného plastu, který byl testován v teplotách pod bodem mrazu. Kloub zaručuje ideální pohyb při chůzi. Tento typ sněžnic je vhodný do všech druhů terénu, k traverzu i do prudkých svahů. Většina sněžnic tohoto typu má možnost podložení paty při prudkém stoupání, čímž se stoupání stává mnohem pohodlnější. U některých modelů lze odjistit patu. To umožňuje při sestupu v prudkém svahu prošlápnout patu níže. Když se jde traverzem, tj. ve svahu po vrstevnici, noha ze sněžnice nesklouzává, drží pevně u sněžnice a sněžnice ve sněhu. V této variantě existuje několik typů uchycení boty ke sněžnici. Ale téměř všechny mají zespolu železné hroty proti uklouznutí.

Obrázek 1

Plastové sněžnice TSL (Můj outdoor, n.d.)

Rámové sněžnice s výpletem či s textilií jsou vyrobeny dle původních, historických tzv. westernů. Rám je zpravidla hliníkový, potažený textilií, nejčastěji se jedná o derivát neoprenu. V přední části je špička mírně zvednutá nahoru. U tohoto typu je způsob připevnění boty ke sněžnici horší. Při chůzi v traverzu noha nedrží správně na sněžnici v požadované rovné poloze a sklouzává mimo sněžnici do strany. Tyto sněžnice jsou vhodné do mírného terénu, na mírný svah, kde je minimální potřeba chůze traverzem.

Obrázek 2

Sněžnice rámové s výpletem, US Sherpa (Military sklad, n.d.)

Dřevěné sněžnice s výpletem jsou v podstatě kopie prvních, fundovaných sněžnic. "Původní sněžnice indiánů a traperů sestávají ze vzadu svázaného pružného dřevěného rámu (z jasanu nebo ořechu), na kterém je napnuta nasmolená síť z kůry (částečně i z kůže)" (Schneeweiß, 2007, p. 17).

Při použití je zde obdobný problém jako u rámových. Jsou vhodné do rovinaté krajiny, kde je velké množství čerstvého sněhu. Ideální jsou na zasněžené pláni.

Obrázek 3

Dřevěné sněžnice s výpletem (Magazín travel portal, n.d.)

Sněžnice v mnoha ubytovacích zařízeních na horách v České republice, ale i v zahraničí, slouží jako doplněk ke hlavním sportovním aktivitám. Jsou půjčovány zejména k jednoduchým procházkám po okolí. Pohyb na sněžnicích si během chvíle osvojí téměř každý chůze schopný jedinec. Sněžnice používají i sportovci na snowboardech či lyžích, pokud chtějí jezdit z kopce ve volném terénu, tzv. freeride. Sněžnice si připevní na snowboardové boty a snowboard na batoh na záda. Po výstupu na horu či kopec si sněžnice místo snowboardu připevní na batoh a mohou začít sjíždět. Podobné je to u lyžařů, ale ti si většinou lyžařské boty nesou v batohu a lyže na batohu, na nohách mají turistické boty se sněžnicemi. Je však potřeba dbát na bezpečnost - přiměřený sklon kopce, vhodné sněhové podmínky, počasí, lavinová nebezpečí apod. Bezpečností se zabývám v samostatné kapitole 2.7. Bezpečný pohyb v horách a základní metodika k lavinám.

Oslovil jsem dovozce sněžnic TSL a MSR (Summit trade distribution s.r.o. a Cascade designs, Ltd.), zda by mi mohli poskytnout informace o množství prodaných kusů sněžnic za předchozí roky, ale odmítli mi to sdělit. Dále jsem požádal prodejce sněžnic, internetové obchody a sportovní řetězce o tuto informaci. Ve většině případů bez jakékoliv reakce. Pouze jediný prodejce a to **4camping** mi ochotně tuto informaci podal, dále mi tuto informaci poskytl obchod **HANIBAL** a částečně **HUDYsport**.

Tabulka 2

Přehled prodeje sněžnic firmy **4camping** (ks/rok)

Značka	2020	2021
Warg		354
Sasquetch		243
Inook	66	197
TSL	114	194
MSR	53	48
Yate		46
Ferrino	13	17

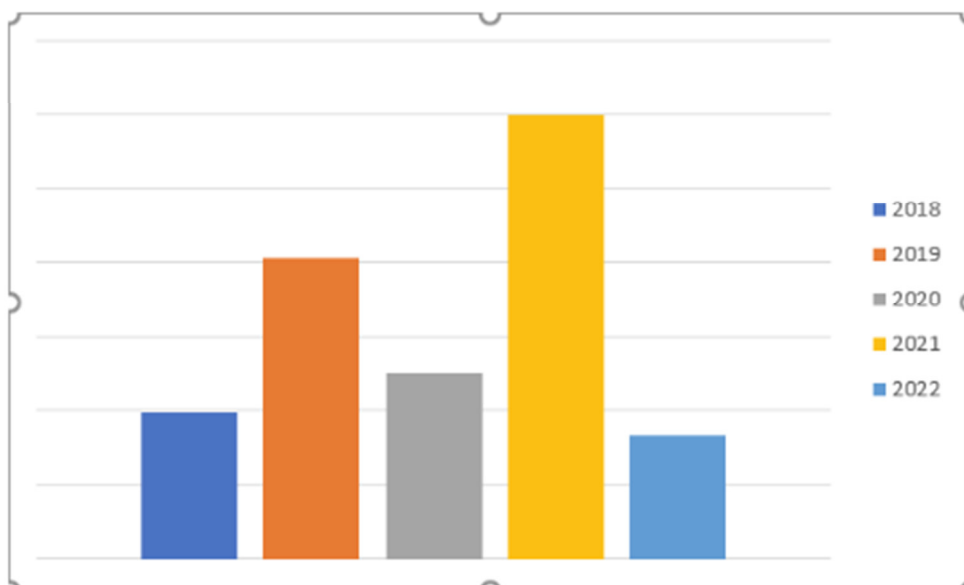
Tabulka 3

Přehled prodeje sněžnic firmy **Hanibal** (k 11. 07. 2022, ks/rok)

ROK	KUSY
2017	187
2018	102
2019	162
2020	101
2021	89

Obrázek 4

Schematický přehled prodeje sněžnic firmy **HUDYsport** (k 24. 06. 2022, ks/rok)

2.4.2 Batoh

Při expedici na sněžnicích v opuštěných horách je nutné si vše potřebné nést s sebou. Do základního vybavení vedle sněžnic patří vhodný, dostatečně velký batoh, který bude dobře sedět na zádech. Existuje několik typů - s horním plněním, bočním plněním, s nastavitelnou výškou zádového systému, s anatomicky tvarovanými popruhy, existují dvoukomorové batohy se spodní menší komorou na spací pytel aj.

2.4.3 Boty a návleky

Důležité jsou kvalitní boty, nejlépe celokožené s membránou, které už jsou vyzkoušené a rozchozené. Většinou jsou dostačující kotníkové trekkingové boty, které se nosí v létě, ale je potřeba mít je dostatečně velké, aby se do bot vešla noha i s teplými ponožkami. "Lepší jsou ale zimní boty s izolací proti chladu, které jsou nabízeny v široké paletě (ne však ty rychle promokavé z obchodů s běžnou obuví!)" (Schneeweiß, 2007, p. 26; srov. Boštíková, 2004, p. 23).

Pro vysokohorského turistu a turistu v zimním období je nutné použít návleky přes boty, které zabraňují, aby se sníh dostal do bot. Soňa Boštíková doporučuje v zimním období použít dlouhé návleky, které sahají od nártu až pod kolena (Boštíková, 2004).

2.4.4 Spací pytel

Nezbytný je i dobrý spací pytel s vhodným teplotním rozmezím. Většina výrobců spacích pytlů uvádí komfortní rozmezí teplot pro příjemný spánek a teplotu spodní limitní hranice, kdy už člověk může pociťovat chlad, ale nezmrzne. Tyto hodnoty jsou pouze orientační, u žen je třeba přičíst několik stupňů.

Nabídka výrobců je velká. Je možné si vybrat podle ceny - spací pytel vyrobený z dutých vláken je levnější, ale potřebného tepelného komfortu je dosaženo větší vahou a objemem, než u spacího pytle z peří. Zde je na výběr buď husí anebo kachní peří, jehož parametry jsou o trochu horší. Pokud je prioritou co nejmenší hmotnost a maximální skladnost, vyhrává peří husí. Základním parametrem u peří je plnivost. Čím je peří kvalitnější, tím je nadýchanější a zaujme větší objem a tak lépe izoluje. "Plnivost peří se měří ve válci standardních rozměrů při zatížení 1 unce (28,4 g) peří závažím o standardní hmotnosti. Jednotka plnivosti je 1 cuin / oz (kubický palec /unce)" (4 Camping, n.d.; srov. Boštíková, 2004, p. 33-34).

2.4.5 Stan

Nejvhodnější stan je dvouplášťový (se sněhovými límci). Opět je na trhu několik možností, jaký stan si vybrat. Je zde mnoho parametrů, jako např. nepromokavost, tzv. vodní sloupec. To je tlak vody v maximální výšce vodního sloupce, který působí na plochu stanu po dobu 24 hodin a neproteče látkou – tropikem (u dvouplášťových stanů je to svrchní vrstva). Dalším parametrem je počet prutů, které dělají stan stabilním, a materiál, ze kterého jsou vyrobeny, celková váha celého stanu nebo materiál kotvicích kolíků. Ty mohou být plastové, železné či hliníkové. Dají se pořídit i tzv. sněhové kolíky, které jsou dlouhé asi 50 cm a široké 3 cm, a proto mnohem lépe drží ve sněhu (Bošťíková, 2004, p. 27-29).

2.4.6 Karimatka

Karimatka může být "alumatka", pěnová či nafukovací. Pěnové karimatky by měly mít tloušťku alespoň 2 cm, samonafukovací 3,5 cm (Svetoutdooru, 2008). Pěnová karimatka je lehčí a nevdá jí hrubší zacházení, a když se např. propíchne, stále izoluje, ale je větší než nafukovací. Soňa Bošťíková doporučuje karimatky z materiálu EVA, neboli Evazote (Bošťíková, 2004). Naopak nafukovací karimatka je skladnější, lépe izoluje, ale je těžší a dá se lehce poškodit, např. propíchnout či propálit.

2.4.7 Lopata

Pokud nemáme lopatu v setu s lavinovým vyhledávačem a sondou, je potřeba mít alespoň jednu do dvojice. Je zapotřebí při stavbě stanu nebo k úpravě terénu. Na současném trhu je mnoho variant. Skladnější je rozkládací. Některé lopaty se dají poskládat do tvaru motyky. Lépe se manipuluje s lopatou, která má madlo kolmé k toporu – ve tvaru písmene T. Dle mých zkušeností je nelepší hliníková, a proto bych ji doporučil.

2.4.8 Vaříč

V zimě je lepší vaříč benzínový než plynový. Benzínový je výkonnější, plyn v mrazech tuhne a musí se zahřívat. Benzín lze koupit všude ve světě, což se o plynových kartuších říci nedá. Nevýhodou benzínového vaříče oproti plynovému je složitější manipulace. Ještě zbývá třetí typ vaříče, a to je lihový, buď na pevný anebo kapalný líh. Náklady jsou nízké, ale vaření s ním je zdlouhavé (Bošťíková, 2004).

„Výhodou jsou minimální náklady, nevýhodou limitovaná výhřevnost a dlouhé čekání, než se voda ohřeje. Tedy žádné velké vyvařování“ (Tajovský, 2017, p. 24).

2.4.9 Termoska

Určitě doporučuji každému mít minimálně litrovou termosku. V dnešní době se téměř nedá koupit jiná, než nerezová. Rozdílů je několik, ale z mého pohledu není nejdůležitější, jak dlouho vydrží tekutina horká či teplá, ale nejdůležitější je tip uzávěru. Na zimní používání nedoporučuji typ uzávěru "ventil", který, když se zmáčkne, tak se termoska otevře. Tento může v mraze popraskat. Stalo se mi to a pak byla termoska k nepoužití. Doporučuji termosku s uzávěrem, který se otevře jen po povolení závitů.

2.4.10 Oblečení

„Za normálních okolností jsou tvorba i výdej tepla v rovnováze (rozmezí tzv. teplotní pohody nebo též teplotního komfortu), při překročení mezí se aktivují termoregulační pochody " (Botek et al, 2017, p. 101).

Kvalitním oblečením lze teplo regulovat. V pauze po zátěži se obvykle obléká jedna izolační vrstva navíc. Ta se pak na túře odkládá, protože známé pravidlo říká, že na túru se má vycházet s mírným pocitem chladu. V zimním období je nejvhodnější používat oblečení funkční. Je dobré praktikovat více slabších vrstev, které se mohou dle potřeby na sebe buď přidávat, nebo odkládat, než jednu silnou. Spodní prádlo se doporučuje buď z ovčí vlny, tzv. merino, či z umělých vláken. „Moderní syntetické izolace jsou lehké, dobře sbalitelné a vysoce hřejivé " (Munzar, 2019, p. 85).

Výhoda spodního prádla z ovčí vlny je ta, že po delším používání v náročných podmínkách nezapáchá, na rozdíl od umělých vláken. Jeho pořizovací cena je však vyšší. "Ovčí vlna aktivně pomáhá termoregulaci organismu. Tím, že do sebe dokáže absorbovat vlhkost, nemusí ji odvést ven jako u syntetických izolací a neuniká tím zbytečně teplo. Vlna také zajišťuje optimální tepelný komfort a pocit suchého tepla i při vyšší intenzitě pohybu" (Rakoncaj, 2019, p. 87).

Je potřeba myslet i na to, že při zimní expedici, pokud není plánována přes horské chaty, je osobní hygiena velmi omezená, zpravidla bez možnosti umýt se. Jak se oblékat, je zpracováno téměř ve všech outdoorových katalozích. Následující rady jsou vyňaty z Horolezecké metodiky (Horolezecká metodika, n.d.):

1. vrstva – termoprádlo

Obléká se přímo na tělo a odvádí vlhkost od těla do dalších vrstev oblečení. Tkanina je lehká a tenká, snadno a rychle schne. Může být buď syntetická nebo z přírodních materiálů, zpravidla z ovčí vlny.

2. vrstva – varianta A - Tepelná izolace

Jedná se zpravidla o oblečení, kterému se říká *flís* – umělý materiál vyrobený z polyesterových vláken. Tloušťka flísu se udává v gramech na metr čtvereční (např. 100 g/m²). Nejčastější gramáže jsou 100, 200 a 300 g/m². Čím větší gramáž, tím více materiál izoluje. Flís neslouží proti větru a dešti. Tato vrstva může být i z přírodních materiálů, nejčastěji z ovčí vlny.

2. vrstva – varianta B - Větruvzdorné

Jde o materiál, který vítr neprofoukne, ale promokne. Je ideální, když neprší. Materiál je lehký a prodyšný. Zpravidla jde o flísovou bundu s windstopperovou úpravou (tzv. windstoprovku) nebo o softshellovou bundu.

3. vrstva – varianta A - Nepromokavé a prodyšné

To je svrchní bunda vhodná do chladného a vlhkého prostředí. Používá se v zimě a v dešti. Materiálem je membrána mající tu vlastnost, že propustí páru (molekulu vody v plynném skupenství), ale nepropustí vodu (tutéž molekulu v kapalném skupenství).

3. vrstva – varianta B - Nepromokavé

To je pláštěnka. V horách se nejčastěji používá jako pončo. Nepromokne, ale není ani prodyšná, takže je nutno počítat se zvýšeným pocením při pohybu. Do hor nedoporučuji pláštěnky z igelitu, nejsou dostatečně pevné a ve větru se trhají.

3. vrstva – varianta C - Péřové oblečení

Používá se v silných mrazech a nejlépe v suchém prostředí. Péřové oblečení se používá jako doplněk ke všem předchozím vrstvám, např. po výkonu.

Obrázek 5

Vrstvy oblečení (Sportisimo, n.d.)

Kvalitním a vhodným oblečením se lépe vzdoruje zimním teplotám. "Největší nebezpečí během putování zimní přírodou jsou nízké teploty, které na naše tělo působí. Lidské tělo má 35,5 °C, takže při putování zimní přírodou, kdy teploměr je často pod bodem mrazu (0 °C), se dostáváme ke značnému teplotnímu rozdílu" (Polák, 2016, p. 22).

2.5 VYBAVENÍ PRO ZIMNÍ TURISTIKU Z HLEDISKA BEZPEČNOSTI

2.5.1 Lavinový set – lavinový vyhledávač, lavinová sonda a lopata

Z hlediska bezpečného pohybu v zimních horách na sněžnicích je dobré mít s sebou lavinový set – lavinový vyhledávač, sondu a lopatu.

Lavinový vyhledávač má dvě funkce – vysílá signál, anebo jej přijímá. Připevňuje se vždy pod vrchní vrstvu oblečení, a to v poloze vysílání.

Sonda a lopata se nosí připevněná na batohu nebo je uložena uvnitř.

Z hlediska bezpečnosti je nutné, aby všichni členové expedice byli těmito třemi věcmi, kterým se dokonce říká "*svatá trojice*" vybaveni vždy.

Cena lavinového setu se pohybuje od 6 500 Kč. Mnoho outdoorových obchodů toto vybavení také půjčuje. Do lavinového vyhledávače nejsou z hlediska kapacity vhodné nabíjecí baterie. Je dobré používat kvalitní alkalické baterie a mít s sebou náhradní.

První lavinový vyhledávač byl vyroben v roce 1968 ve Vídni. K přelomu došlo v roce 2003, kdy PIEPS uvedl na trh plně digitální lavinový vyhledávač DSP. Tento vyhledávač má důležité vlastnosti – tři antény, funkce označení zasypaného a funkce SCAN pro znázornění počtu a vzdálenosti zasypaných (Total outdoor, n.d.).

Obrázek 6

Lavinový set PIEPS – Lavinový vyhledávač, sonda a lopata (Total outdoor, n.d.)

2.5.2 Lavinový batoh

V posledních letech při pohybu ve volném terénu se používá tzv. *lavinový batoh*. Je to speciálně ušitý batoh obsahující systém, který aktivuje sportovec, když se dostane do laviny. Kromě záchranného systému se dá do batohu vložit i potřebná výbava k denní túře.

Na rozdíl od běžných batohů je lavinový batoh vybaven nafukovacím vakem, tzv. *airbagem*, který šanci na přežití v případě uvíznutí v lavině mnohonásobně zvyšuje. Když se uvolní lavina, airbag se tahem ruky za spouštěcí ventil, který je zpravidla vyveden na popruh batohu, aktivuje. Během několika sekund se airbag nafoukne ze zásobníku stlačeným plynem či vzduchem. Díky nafouknutému airbagu člověk zůstane z pravidla více na povrchu nebo je zasypán jen zlehka (Boatpark, n.d.).

Lavinové batohy se vyrábějí do velikosti cca 35 litrů. Jsou vhodné pro jednodenní túry v horách, na několikadenní expedice se nepoužívají. Výrobou těchto batohů se na celosvětovém trhu zabývá několik firem. Cena těchto lavinových batohů s plnou výbavou začíná cca na 14 000 Kč, liší se velikostí batohu, systémem plnění airbagů, technickým zpracováním apod.

Obrázek 7

Lavinový batoh PIEPS (Voda hory, n.d.)

2.6 VYBAVENÍ PRO ZIMNÍ TURISTIKU Z HLEDISKA ORIENTACE

2.6.1 GPS – *Global Position System*

GPS (Global Position System, česky lidově řečeno džípíeska) je elektronický polohový systém, který pomocí družic dokáže určit polohu zařízení na metr přesně (Pala & Filová, 2010). Systém je provozován Ministerstvem obrany USA.

Je nutné se předem seznámit s návodem a naučit se zařízení správně ovládat. Doporučuji přesvědčit se, že je v zařízení nahrána potřebná mapa lokality. V jiném případě bude zařízení sloužit pouze jako "slepá mapa", tj. určí aktuální polohu. Souřadnice udávají zeměpisnou šířku a délku, v GPS jsou v několika formátech, výběr je na uživateli. Pokud máte s sebou papírovou mapu, dají se z ní vyčíst souřadnice a v případě mlhy se mohou nahrát tyto body z mapy do GPS a takto pokračovat. Pokud nemáte nahranou mapu či trasu předem v GPS je na trhu několik firem, které se výrobou GPS zabývají. Cena se pohybuje od 5 000 Kč do 15 000 Kč.

2.6.2 *Tištěná mapa*

Papírovou mapu považuji za základ každého výletu či expedice. V minulosti býval problém vyhovující mapu dané oblasti či pohoří sehnat, ale v posledních několika letech se dostupnost map zlepšila i u nás, v České Republice. Ve specializovaných obchodech se dají koupit mapy téměř všech koutů světa. Kvalita provedení je různá. Posloužit mohou

také internetové mapy nebo je možné koupit mapu až po příjezdu do dané země nebo přímo před nástupem do hor. Mapy se vydávají v různých měřítkách a na to je potřeba při plánování túr brát zřetel.

Na mapě jsou vždy uvedena dvě čísla. U nás jsou nejprodávanější mapy v měřítku 1:50 000, což znamená, že 1 cm na mapě je ve skutečnosti 50 000 cm, které odpovídají 500 metrů. Nezbytné je se v mapách naučit číst a orientovat – vědět například, co znamenají vrstevnice, umět znát topografické značky. Naprostým základem je umět mapu zorientovat. To lze podle jasných přírodních scénérií nebo za pomoci kompasu či buzoly.

2.6.3 Kompas a buzola

Kompas nebo buzolu doporučuji mít společně s mapou s sebou. Kompas je starší zařízení než buzola, ale obě pomůcky slouží k určení světových stran. "Kompas pracuje na principu magnetické síly, kdy jeho ručička (střelka) směřuje vždy k magnetickému severu Země (nikoliv geografickému). Buzola z kompasu vychází, obsahuje ale navíc otočný úhloměr, jenž slouží k určování azimutu (směrový úhel) a několik dalších nástrojů" (Alza, n.d.).

V mlze, kdy je špatná viditelnost a není možné jít podle rozhledových podmínek, je vhodné využít azimutu. *Azimut* je tzv. pochodový úhel. Je to vodorovný úhel, měřený od střelky, která ukazuje na sever zpravidla ve směru hodinových ručiček. Je to úhel, který se odchýlí od severu. Pokud se jde např. podle azimutu 90°, jde se na východ.

2.7 BEZPEČNÝ POHYB V HORÁCH A ZÁKLADNÍ METODIKA K LAVINÁM

Jedním z největších bezpečnostních rizik zimních hor jsou laviny. „Lavina je náhlé uvolnění a následný rychlý sesuv sněhové hmoty po dráze přibližně 100 m, objemu 1 000 m³ a více. Pokud vám to zní příliš vědecky, můžete si představit právě takový sesuv sněhu, který již ohrožuje lidský život zasypaním. Sesuvy menších rozměrů označujeme jako sněhové splazy" (Alpy 4000, n.d.).

Je paradox, že i když dnes napadá sněhu průměrně méně, lavin přibývá. Málokdy se stane, že se lavina spustí sama. Příčinou laviny bývá vstup na sněhovou tabuli. Zkušení horalové by měli umět odhadnout lavinovou situaci a také v případě zavalení lavinou pomoci zasypaným (Schneeweiß, 2007).

2.7.1 Plánování trasy

Při plánování trasy je potřeba brát zřetel na roční období, zdatnost skupiny, sněhové a povětrnostní podmínky, sněhové srážky za poslední dny, teplotu, terén apod. Je nutné se zcela vyhnout byť jen potencionálním lavinovým svahům. Existují lavinové kurzy, kde probíhá seznámení s vybavením a kde se učí jej správně používat. "Posouzení faktorů, které vedou ke tvorbě lavin, a jejich uvedení do souvislostí při plánování túr a během pobytu v terénu, je základním stavebním kamenem nauky o lavinách" (Winter, 2002, p. 50). Pokud se plánuje trasa pouze z mapy či internetu, je třeba věnovat přípravě velkou pozornost a do detailů vše promyslet.

2.7.2 Laviny a stupně lavinového nebezpečí

Před expedicí je nezbytné seznámit její členy s lavinovým vyhledávačem, s postupem, jak v případě laviny záchrana probíhá, že se jejího velení ujímá nejzkušenější člověk z týmu, jak se postupuje při nalezení zasypaného sondou aj. Stupnice lavinového nebezpečí je *pětistupňová*. Platí po celé Evropě od roku 1993. Jednotlivé stupně jsou označeny číselně, slovně, barevně a pomocí ikon. "Čím vyšší je lavinový stupeň, tím lze očekávat větší počet i velikost lavin, méně stabilní sněhové vrstvy, více nebezpečných míst a možnost uvolnění laviny při menším zatížení. *Kritický je zejména 3. stupeň*, při kterém dochází k 47 % lavinových nehod" (Horská služba, n.d.).

Obrázek 8

Stupně lavinového nebezpečí (Horská služba, n.d.)

1. stupeň Sněhová pokrývka je celkem dobře zpevněná a stabilní

Pravděpodobnost uvolnění laviny je možná jen při velkém dodatečném zatížení a to pouze ojediněle ve velmi strmém extrémním terénu.

2. stupeň Sněhová pokrývka vykazuje na některých strmých svazích jen střední stabilitu. Jinak je zpevněná vcelku dobře.

Pravděpodobnost uvolnění laviny je možná hlavně při velkém dodatečném zatížení (výjimečně i při malém dodatečném zatížení), a to zejména na strmých svazích většinou uvedených v lavinové předpovědi.

3. stupeň Sněhová pokrývka vykazuje na mnoha strmých svazích pouze střední až slabou stabilitu. Zde je jen mírně zpevněna.

Pravděpodobnost uvolnění laviny je možná již při malém dodatečném zatížení a to zejména na strmých svazích většinou uvedených v lavinové předpovědi.

4. stupeň Sněhová pokrývka vykazuje na většině strmých svazích pouze slabou stabilitu.

Pravděpodobnost uvolnění laviny je možné již při minimálním dodatečném zatížení a to na mnoha strmých svazích. Mohou se samovolně uvolnit laviny velkých rozměrů.

5. stupeň Sněhová pokrývka je celoplošně velmi slabě zpevněna a nestabilní.

Lavina se může uvolnit již při minimálním dodatečném zatížení i v mírném svahu. Očekávají se i samovolně uvolněné laviny velkých rozměrů.

2.7.3 Sklony terénu a dodatečné zatížení

Pravděpodobnost uvolnění laviny se dá očekávat při vyšších stupních lavinového nebezpečí již při minimálním dodatečném zatížení, a to i v mírně strmém terénu. Může se uvolnit i více samovolných lavin extrémních rozměrů.

Rozeznáváme tyto sklony terénu:

- Mírně strmý terén – svahy, které mají sklon do 30°
- Strmé svahy – svahy, které mají sklon nad 30°
- Velmi strmý extrémní terén – prudké svahy, skalnatý terén, nepříznivý sklon, který má více než 40°, svahy v horních částech v blízkosti hřebene, hladký povrch podkladových vrstev.

Dodatečné zatížení může být:

- Malé – způsobí ho jednotlivý sportovec (lyžař či snowboardista), který jede lehce, nepadá, dále turista se sněžnicemi nebo skupina s rozestupy jednotlivců alespoň 10 m.
- Velké – způsobí ho alespoň dva sportovci (lyžaři či snowboardisté), kteří nemají dostatečné rozestupy, sněžné stroje, pěší turisté, turisté na sněžnicích, horolezci apod. (Horská služba, n.d.).

Od roku 1993 platí v celé Evropě jednotná pětidílná stupnice lavinového nebezpečí, tzv. EAWS (European Avalanche Warning Services) matice. Do této chvíle používaly různé státy různý počet stupňů lavinového nebezpečí: Francie a Itálie 8, Švýcarsko 7, Německo a Rakousko 6. Do systému EAWS byla v roce 2005 přijata i Česká republika

Při tvorbě lavinové předpovědi se posuzují souvislosti: rozsah nebezpečných míst, pravděpodobnost uvolnění laviny a možnost uvolnění samovolných lavin“ (Horská služba, n.d.).

Obrázek 9.

Rizika uvolnění lavin – EAWS matice (Horská služba, n.d.)

TVORBA LAVINOVÉ PŘEDPOVĚDI PODLE PRAVDĚPODOBNOTI UVOLNĚNÍ LAVINY A ROZSAHU NEBEZPEČNÝCH MÍST										
		PRAVDĚPODOBNOTA UVOLNĚNÍ LAVINY								
		PODLE NUTNÉHO DODATEČNÉHO ZATÍŽENÍ				NEBO	PODLE ROZSAHU A MOŽNOSTI UVOLNĚNÍ SAMOVOLNÝCH LAVIN			
		PŘEVÁŽNĚ JEN PŘI VELKÉM ZATÍŽENÍ	ZEJMÉNA PŘI VELKÉM DODATEČNÉM ZATÍŽENÍ (PŘÍPADNĚ ALE TAKÉ PŘI MALÉM DODATEČNÉM ZATÍŽENÍ)	JÍŽ PŘI MALÉM DODATEČNÉM ZATÍŽENÍ JE MOŽNÉ	PŘI NEPATRNÉM DODATEČNÉM ZATÍŽENÍ JE PRAVDĚPODOBNÉ		UVOLNĚNÍ SAMOVOLNÝCH LAVIN MALÝCH ROZMĚRŮ JE MOŽNÉ	UVOLNĚNÍ SAMOVOLNÝCH LAVIN STŘEDNÍCH A VYJMEČNĚ I VELKÝCH ROZMĚRŮ JE MOŽNÉ	UVOLNĚNÍ SAMOVOLNÝCH VÍCE LAVIN STŘEDNÍCH A NĚKOLIKA LAVIN VELKÝCH ROZMĚRŮ JE PRAVDĚPODOBNÉ	UVOLNĚNÍ VÍCE SAMOVOLNÝCH LAVIN VELKÝCH ROZMĚRŮ JE PRAVDĚPODOBNÉ
ROZSAH NEBEZPEČNÝCH MÍST	NEBEZPEČNÉ MÍSTO JE JEN OJEDINĚLÉ *)	1	2	2	2	1	2			
	NEBEZPEČNÁ MÍSTA TVOŘÍ SOUVISLÝ CELEK NA DANÉM STRMÉM SVAHU *)	2	2	3	3	2	3	3		
	NEBEZPEČNÁ MÍSTA NA MNOHA DANÝCH STRMÝCH SVAZÍCH *)	2	2	3	4	2	3	4	4	
	NEBEZPEČNÁ MÍSTA NA MNOHA DANÝCH STRMÝCH SVAZÍCH **)	2	3	4	4	3	4	4	5	
	NEBEZPEČNÁ MÍSTA I NA MÍRNĚ STRMÝCH TERÉNECH				5		4	5	5	

*) KONKRÉTNÍ URČENÍ POMOCÍ: NADMOŘSKÉ VÝŠKY, EXPOZICE A/NEBO TVAREM TERÉNU
 **) ROZSAHLOST A PROSTOROVÉ USPOŘÁDÁNÍ NEBEZPEČNÝCH MÍST PŘESAHUJE MOŽNOSTI KONKRÉTNÍHO URČENÍ POMOCÍ: NADMOŘSKÉ VÝŠKY, EXPOZICE A/NEBO TVAREM TERÉNU

2.8 NOUZOVÉ SIGNÁLY

Podle usnesení Mezinárodní organizace záchránců IKAR a horolezců UIAA jsou schváleny tyto nouzové signály:

- Stojící postava vzpaží obě ruce nad hlavou mírně od sebe.
- Na volnou sněhovou či morénovou plochu se rozloží červené plátno o rozměru 1x1 m, uprostřed něhož je bílá kružnice o poloměru 60 cm a šířce 15 cm.
- Vystřelení červené světlice či rakety.
- Od roku 1894 se na návrh anglického lékaře a horolezce Clintona T. Denta užívá signál složený ze šesti stejných znamení, která se mají vysílat v pravidelných intervalech po dobu jedné minuty. Vzhledem k jeho nenáročnosti se nejčastěji používá v Alpách, a proto se mu také říká *alpský nouzový signál*. Po vyslání šesti stejných znamení (pískáním, voláním, máváním světlem) během jedné minuty, tedy po 10 vteřinách, následuje minutová přestávka. Pak se signál opakuje. Příjemce odpovídá, že signál zachytil tak, že během jedné minuty vyšle tři stejná znamení, tedy po 20 vteřinách (Cesty do přírody, n.d.).

Způsob signalizace, který je popsán v bodě 1, je důležitý, pokud osoba požadující pomoc navázala se záchranáři vizuální oční kontakt. Svým postojem dává najevo,

že pomoc potřebuje anebo že ji nepotřebuje. Postava, která má vzpažené obě ruce, znamená žádost o pomoc. Tato postava tak vytvoří písmeno **Y**, první písmeno anglického slova YES (= ANO). Pokud postava vzpaží pouze jednu ruku a druhá ruka je šikmo dolů, je tak vytvořen střed písmene **N**, prvního písmene anglického slova **NO** (= NE). Takto se signalizuje, že pomoc není potřeba. Tyto dva signály, které se používají, názorně ukazují následující dva obrázky (Alpy, n.d.)

Obrázek 10

YES = ANO (Alpy, n.d.)

Obrázek 11

NO = NE (Alpy, n.d.)

2.9 HLAVNÍ PRAVIDLA PRO POHYB NA SNĚŽNICÍCH PODLE NĚ- MECKÉHO ALPSKÉHO SPOLKU *DEUTSCHER ALPEN VEREIN*

Pro zajímavost uvádím hlavní pravidla pro pohyb na sněžnicích, které vydal německý alpský spolek v roce 2020 (Alpenverein, n.d.).

Zde je 10 jejich doporučení, aby výlety na sněžnicích byly co nejpříjemnější, účastníci respektovali přírodu a životní prostředí a účinně čelily nebezpečí.

1. Být zdravý a fit v horách

Výlety na sněžnicích jsou vytrvalostní sporty, jsou to cenné stresové podněty pro srdce, oběh a svaly vyžadují zdraví a poctivé sebehodnocení. Vyhněte se časovému tlaku a zvolte tempo tak, aby nikomu ve vaší skupině nedocházel dech.

2. Pečlivé plánování

Turistické mapy, průvodce, internet a odborníci poskytující informace o možných trasách pochodů, jejich délce a nadmořských výškách a aktuálních podmínkách. Zpráva o počasí si vždy zaslouží zvláštní pozornost, protože chlad, vítr a špatná viditelnost značně zvyšují riziko. Vše pečlivě plánujte s ohledem na své schopnosti i celé skupiny.

3. Kompletní vybavení

Přizpůsobte své vybavení zimním podmínkám a konkrétnímu cíli cesty. Pokud jste mimo zabezpečené turistické trasy, nutností jsou lavinové vysílače, sondy a lopaty. Také lékárnička, zejména pro první pomoc a také bivačovací pytel. Nezbytností je mobilní telefon (Euro tísňové číslo 112), včetně nainstalovaných map a aplikace GPS.

4. Lavinová situace

Před prohlídkou zjistěte podrobně lavinové nebezpečí! Jak vysoká je úroveň nebezpečí, kde jsou nebezpečná místa, jaké jsou současné lavinové předpovědi. *Nevyráždějte na túru, pokud je lavinový stupeň nebezpečí 4 a 5.*

5. Lavinové riziko

Uzavřené lesy jsou spolehlivou lavinovou ochranou. Věnujte však pozornost přechodové oblasti do otevřeného terénu a lesních koridorů. Učiňte svá rozhodnutí na strategických metodách hodnocení rizik, věnujte pozornost značkám nebezpečí a místům nebezpečí – např. strmým svahům a jejich okolí a jejich odtokovým plochám.

6. Orientace a přestávky

Neustále se orientujte. Je důležité zvládnout používání map, výškoměrů, aplikací nebo GPS. Včasný odpočinek slouží k relaxaci a užívání si krajiny. Jídlo a pití jsou nezbytné pro udržení výkonnosti a koncentrace.

7. Udržujte odstupy

Vzdálenosti, odstupy slouží k odlehčení sněhové pokrývky a omezení škod. Při stoupání a v oblasti strmých svahů udržujte odstupové vzdálenosti nejméně 10 metrů jednotlivě.

8. Posuďte riziko pádu

Strmé svahy, zamrzlá sněhová pokrývky a terén posetý kameny mohou vést k nebezpečným situacím na sněžnicích a zimních túrách.

9. Malé skupiny

Malé skupiny (do maximálně 6 osob) jsou pružnější, flexibilnější a jednají koordinovaněji než velké skupiny. Zůstaňte ve skupině pohromadě. Informujte známé o cíli, trase a návratu. A pozor pro ty, kteří chodí sami! I malé nehody mohou vést k vážným mimořádným událostem!

10. Respekt k přírodě a životnímu prostředí

Hory nabízejí cenný prostor k pohybu v jedinečné divočině. Užijte si tuto svobodu! Buďte ohleduplní k divokým zvířatům, respektujte chráněná území a nevstupujte do žádných zalesňovacích oblastí. Nenechávejte za sebou odpad a vyhněte se hluku.

3 CÍLE

3.1 HLAVNÍ CÍL

Hlavním cílem mé bakalářské práce je vytvořit návrh turistické expedice dle zásad uvedených v kapitole 2.3.2. vč. případové studie realizace expedice a jejího vyhodnocení. Pro tyto účely jsem si zvolil zimní expedici na sněžnicích v rumunských horách Šureánu.

3.2 DÍLČÍ CÍLE

Dílčím cílem mé bakalářské práce je představit současné materiály a vybavení pro realizaci předmětného typu expedice.

Dalším dílčím cílem je pro mě osobně využití teoretických poznatků ze studia v kombinaci s praktickými zkušenostmi a následná sumarizace a zpřehlednění celé problematiky pro účely mého dalšího podnikání.

V neposlední řadě se pokusím sepsat několik základních rad a doporučení z vlastních zkušeností, které tak mohou vést k úspěšnému zvládnutí podobného typu akce a mohou pomoci při řešení nestandardních či mimořádných situací.

4 METODIKA

Při zpracování dané problematiky jsem vycházel hlavně z osobních zkušeností se sněžnicovými přechody v mnoha pohořích Evropy, z mé dosavadní práce v cestovních kancelářích orientujících se na daný typ turistiky, a dále pak ze zpětné vazby klientů těchto akcí. Dalším zdrojem informací a podkladů pro vypracování této práce posloužily též dotazníky vypracované jednotlivými účastníky turistických akcí podobného typu. Podrobnosti dotazníkového průzkumu uvádím dále v této práci.

4.1 METODY ZÍSKÁVÁNÍ PODKLADŮ

Podle Čihovského (2006, p. 10) je metoda "určitý pracovní postup směřující k dosažení stanoveného cíle". Papica (1974, p. 20) uvádí „Pojem metoda se vztahuje k rozumovým operacím, které zajišťují realizaci určitých činností, pracovních postupů zaměřených na systematické získávání poznatků“.

- *Metoda primárního šetření* – v této práci je použita metoda primárního šetření vyhodnocení výsledků dotazníků. Je to časově náročnější metoda, ale z hlediska dat přesnější a cennější než metoda sekundární analýzy.
- *Metoda sekundární analýzy* – Tento typ metody je založen na hodnocení tematicky stejně zaměřených prací, vyhodnocování z nových kritérií a zobecňování poznatků na nové úrovni (Čihovský, 2006). V tomto případě je analýza sekundárních zdrojů, kterými jsou většinou volně dostupné publikace a dokumenty a internetové stránky týkající se dané tematiky.
- *Metoda introspektivní* – uplatňují se zde osobní zkušenosti, dojmy, znalosti a zážitky a prožitky výzkumníka, který se v daném prostředí pohybuje a vyzná se v něm.
- *Metoda terénního šetření* – je fáze terénního výzkumu, která je založena na sbírání informací výzkumníkem od respondentů v daném, konkrétním, terénu.
- *Metoda dotazníkového šetření* – je nejpoužívanějším a nejčastějším způsobem sběru dat a informací v sociologii. Je to technika dotazník či anketa. Spočívá v kladení otázek daným způsobem vybraným osobám – respondentům (Velký sociologický slovník, 1996).

Pro přípravu této práce byly využity následující metody: *Metoda introspektivní* / Vyhodnocení vlastních zkušeností a *Metoda dotazníkového šetření*. V analytické části jsem též použil *analýzu SWOT*.

4.2 PŘÍPADOVÁ STUDIE

Případová studie je dle Ilinčeva jeden z nejlepších způsobů, jak zvýšit důvěryhodnost a přesvědčit potencionálního zákazníka. Dále dodává, že si výzkumník má vybrat správného klienta a vyprávět příběh. (Ilinčev, n.d.)

"Výzkumník (což může a nemusí být tatáž osoba jako psychoterapeut) si klade jasně formulovanou otázku, na niž chce ve své studii odpovědět, a za tímto účelem sbírá a integruje různé druhy dat" (Roubal et al, 2019, p. 23-24).

Případová studie by měla pomoci potenciálním zájemcům a organizátorům tohoto druhu turistiky s plánováním a organizací trasy a měla by doporučit nutné vybavení, které je třeba mít s sebou pro zdárný průběh celé akce.

5 PŘÍPRAVA, NÁVRH A REALIZACE EXPEDICE

Výsledkem mé práce bude v souladu se stanovenými cíli práce na základě provedené analýzy formulace návrhu expedice přechodu hor a její realizace vč. následných doporučení jak novým potenciálním klientům, tak realizátorům turistických aktivit podobného zaměření.

5.1 ANALYTICKÁ ČÁST

5.1.1 Metoda introspektivní / vyhodnocení vlastních zkušeností

Práce vychází z osobních zkušeností a poznatků autora, které jsem v průběhu obdobných aktivit nasbíral za 15 let praktických realizací. Za sebou mám více než 10 zimních přechodů na sněžnicích v nejrůznějších evropských pohořích. Z toho 5 přechodů realizovaných v oblasti Šureánu. Dále v návrhu čerpám ze zkušeností z dalších expedic v horském terénu a v různých ročních obdobích a klimatických podmínkách. Pro zpracování případové studie jsem si s ohledem na znalost prostředí a místních podmínek vybral přechod pohoří Šureánu v Rumunsku. Při zpracování jsem využil všech mých zkušeností z předchozích akcí.

Na hory jezdím od dětství, nejprve s rodinou a s přáteli. Byl jsem pionýr v turistickém oddíle Oříšek. Časem jsem absolvoval akreditované kurzy Instruktor vodní turistiky a raftingu a Průvodcovská činnost horská a začal jsem se pohybovat v cestovním ruchu. "Cestovní ruch je spojován s využitím volného času, poznáváním a rekreací. Zahrnuje aktivity osob, které cestují a pobývají v místech mimo jejich obvyklé prostředí (bydliště) pod dobu nepřesahující jeden rok" (Francová, 2003, p. 12). Připravit první zimní akci v rumunských horách bylo náročné. Vybíral jsem destinaci, dopravu, plánoval jsem trasu. Vymýšlel jsem způsob, jak akci zmedializovat a zpropagovat. Hledal jsem správnou cílovou skupinu. Akce do rumunských zimních hor je z mého pohledu lákavá. Většina mých kamarádů, se kterými sportuji, jezdím na hory, na kolo, na vodu, však o zimní přechod na sněžnicích se spaním ve stanu zájem neměla.

5.1.2 Dotazníkové šetření

Při přípravě práce jsem provedl dotazníkové šetření a cílené rozhovory s účastníky dřívějších přechodů. Z dotazníků a rozhovorů vplynuly požadavky na trasu, denní etapizaci. Rovněž jsem si ověřil úroveň připravenosti a zkušeností účastníků a jejich materiální vybavení. Další dotazy směřovaly k oblasti typu ubytování, preferovaného způsobu dopravy a akceptovatelné cenové hladiny. Tyto jsem použil dále při cenotvorbě

projektu. V neposlední řadě jsem se též dotazoval na způsob jakým se respondenti dozvídají o akcích podobného typu, jak vyhledávají a podle čeho se rozhodují při výběru zájezdu.

Celkem bylo osloveno 90 respondentů. Ve výsledku jsem obdržel 73 odpovědí. Věkový průměr dotazovaných byl od 18-60ti let. Z průzkumu vyšlo, že zájmovou skupinou pro zimní přechody tohoto typu je věková kategorie účastníků v rozmezí 35-50 let.

5.1.3 Swot analýza

Pro účely analýzy SWOT byl použit klasický přístup vyhodnocení 5-ti P (product, place, price, people, promotion). Níže v tabulce uvádím sumarizované výsledky analýzy SWOT.

Tabulka 4

Sumarizace výsledků SWOT analýzy

<p>Silné stránky (S)</p> <p>Osobní zkušenosti průvodce Cenová nenáročnost / cena expedice Ojedinečnost akce, zážitek Termín akce – možnost výběru, individuální přístup Prostředí, příroda, mimo civilizaci Rostoucí trend tohoto druhu turistiky Nízké nároky na personál Smluvní ceny u obchodních partnerů Zákazníci se opakovaně vrací Možnost výběru ubytování Široká klientská základna</p>	<p>Slabé stránky (W)</p> <p>Propagace – investovat do marketingu Vzdálenost – přesun do lokality přechodu Vybavení účastníků – nutno ohlídat při návrhu Vozový park, technický stav, hrozba závady</p>
<p>Příležitosti (O)</p> <p>Aktivní trávení volného času klientů – trend zdravého životního stylu Evropská unie / Shengen Dostupné marketingové kanály, email, web, direct marketing Zájem klientů o podobné akce – rostoucí trh s touto turistikou</p>	<p>Hrozby (T)</p> <p>Uzavření hranic z důvodů celosvětové pandemie – pojištění Válka na Ukrajině Počasí – kontakty na záchranky a horské služby Závada automobilu – servis, odtahová služba, náhradní auto připravené na telefon Ekonomická krize – potenciální snížení zájmu Divá zvěř – vybavení, proškolení účastníků Uzávěrky, objížďky, kolony – použité moderní navigace Nabídky velkých cestovních kanceláří – přístup a kvalita služeb, cena Značení turistických cest - navigace</p>

Silné stránky

Mezi silné stránky akce patří bezesporu ojedinělost, zážitek a prostředí. Jde o překonání své komfortní zóny a vyzkoušet si, co to obnáší být týden v zimních horách odkázán sám na sebe a pomoc členů expedice. Dále pak opuštěnost a rozlehlost rumunských hor vyzývá k takovéto akci. K relaxaci a rozjímání při celodenním putování. Mezi silné stránky řadím též bohaté praktické zkušenosti zúročené při organizaci akce. Termínová flexibilita umožňuje se maximálně přizpůsobit potřebám zákazníků.

Slabé stránky

Bezesporu lze zařadit mezi slabé stránky mou propagaci, kterou bych rád v budoucích letech zlepšil. Dále zde zmiňuji vzdálenost do místa expedice, kterou musím řešit přestávkami na cestě a vloženým programem během dlouhého přejezdu. I když si myslím, že vzdálenost není až tak velká a časová náročnost v dnešní době nijak drtivá. Ne každý má vybavení, které se dá použít při zimním táboření. Tuto slabinu eliminuji jednak v marketingové, tak v organizační části návrhu. Zajištění potřebného vybavení umožňuji i prostřednictvím smluvních partnerů za zvýhodněné ceny.

Příležitosti

Užít si opuštěných, zimních hor a vyzkoušet si tento druh cestování by se mohl v současné době rozvíjet. Lidé touží po zážitku a překročení svých limitů. Pokud by šlo naplánovat trasu tak, aby se například dalo 2x využít možnosti ubytování, akce by dostala jiný rozměr. Jenže s ohledem na omezené možnosti s ubytováním v těchto horách to zřejmě nebude dlouho možné. Proto zřejmě zkusím tuto lehčí variantu přechodu s ubytováním v jiných (rumunských) horách. Jednou z identifikovaných příležitostí je bezesporu forma cestování v rámci evropské unie s minimálním zdržením na hraničních přechodech. Pro můj typ podnikání je též výhodou využít dostupné a levné marketingové kanály.

Hrozby

Mezi největší hrozby, pro nás do nedávna těžko představitelné uzavření hranic z důvodu pandemie. Tuto hrozbu je nutno eliminovat formou pojištění zájezdu. V současné době je možnost uzavření hranic z důvodu války, kdy Ruská federace pod vedením Vladimíra Putina napadlo svobodný stát Ukrajinu. Vzhledem k situaci, že Rumunsko má hranici s Ukrajinou je potřeba přípravě věnovat velikou pozornost. Dále samozřejmě může nastat porucha automobilu. Tuto hrozbu je nutno eliminovat zajištěním

potřebného servisu a souvisejících služeb v místě, vč. Aktualizovaných kontaktů dostupných pro vedoucího výpravy. Objížďky, kolony, nehody jsou běžnou součástí silničního provozu. Je proto třeba počítat s rezervou na přepravu do místa expedice. Nezanedbatelnou položkou ve výčtu potenciálních hrozeb je střet s divokou zvěří. Na tuto situaci jsou proškoleni a vybaveni průvodci a účastníci expedice jsou proškoleni v základních zásadách bezpečného chování v divoké přírodě.

5.2 NÁVRH, PŘÍPRAVA A REALIZACE EXPEDICE (PŘÍPADOVÁ STUDIE)

5.2.1 Komunikace

Veškerá komunikace s budoucími účastníky probíhala zpravidla elektronicky, email a telefonicky. Nabízel jsem osobní setkání všem účastníkům na jednom místě, ale nenašli jsme vhodný termín a místo setkání, vzhledem k tomu, že účastníci byli z celé ČR i ze zahraničí se elektronická komunikace emailem osvědčila jako nejefektivnější způsob.

Je nezbytné se předem sejit a poradit s případným nákupem vybavení. Dále je (nepsaným) pravidlem rozdělení skupiny do dvojic, případně trojic, a domluva, co kdo vezme s sebou. Některé věci stačí mít na skupinu, jako např. pilu či sekeru, některé věci do dvojice (případně trojice), jako např. vařič nebo stan, případně hrnec či ešus. Dále, pokud to situace a čas dovolí, je dobré si udělat kratší expedici v místních horách a vyzkoušet si, jaké to je spát v zimě ve stanu.

5.2.2 Výběr cílové destinace

Jako vhodný terén pro zimní přechod hor na sněžnicích v Rumunsku jsem zvolil pohoří Šureánu. Nachází se ve střední části Rumunska, s nejvyšším vrcholem Vârfului Pătru (2130 m n.m.). Šureánu je součástí masivního pohoří Karpat. Karpaty jsou rozsáhlé pásmové pohoří, které se rozkládá ve střední a východní Evropě.

Důvodem pro tuto volbu byla v návaznosti na výše uvedené analýzy znalost terénu, osobní zkušenosti, dobrá dostupnost a mimo jiné též vhodná geomorfologie terénu.

Jak uvádí jeden z mnoha dostupných průvodců „Cestovatelské seznámení s Rumunskem stojí za to, i když někdy může být docela náročné. Rumunské horské scenérie, bohatá, značně různorodá příroda, stejně jako lidová kultura, lidé a způsob jejich života, který v některých případech jako by vypadl přímo z 19. století, nenechají téměř

žádného návštěvníka chladným" (Burford & Richardson, 2006, p. 9).

Pohoří Šureánu je horský hřeben v nadmořské výšce kolem 2000 m. n. m., kde jsou travnaté pláně asijské rozlohy bez lidí se zříceninou dávné dácké pevnosti Sarmizegetusa na severních svazích (Bulička, 2002). Tato pevnost je od roku 1999 zapsána na seznamu UNESCO.

Oblast Šureánu leží uprostřed jižních rumunských Karpat. Toto pohoří je ze severu ohraničeno údolím řeky Mureš, na východě řekou Sdebeš. Od pohoří Paring je na jižní straně odděleno řekou Jiet a na západní straně tvoří hranici řeka Streiul. Mimo řeku Mureš pramení ostatní 3 řeky v pohoří Šureánu.

Terén tohoto pohoří není skalnatý, nejsou zde prudké svahy (až na pár výjimek), po mé plánované trase je několik salaší na hranicích lesa, které jsou v zimě opuštěné a lze je tedy využít k bivačování. Je dobré mít zázemí a možnost udělat oheň. V létě tyto salaše slouží pasteveckým rodinám, které zde žijí, pasou ovce a zpracovávají ovčí mléko na sýr, rumunsky zvaný *brindza*.

Značení v rumunských horách není zrovna nejlepší, i když postupem času dochází ke zlepšení v této oblasti. Velká část hor je však téměř bez značení. Nicméně jedním z prvků doporučené výbavy je GPS navigace, která je dnes dostupná v chytrých telefonech. Pro nedostupnost GSM signálu mobilních operátorů v některých oblastech hor doporučuji navigaci se staženými mapami.

Opuštěné hory. Vylidněnost, pláně a trávy zde dosahují dokonalosti, úplnosti – vnitřní Mongolsko. Osamělý kůň. Lidského poutníka jsme za tři dny nepotkali. Bědné kobyly chatrče v pastvinách, pastýři na koních letí jako loupežníci, jako vítr, vznášejí se, na píšťaly za jízdy divoce hrají, pod dva kilometry vysokou horu letí, k jezeru šureánskému míří. Ledovcové jezero je tiché, z jedné strany močál, z druhé kosodřeviny, nad nimi skály a skály (Nevrlý, 1992, p. 80).

"Zimní pobyty, přechody, expedice doznaly většího rozšíření později než aktivity tohoto druhu provozované v létě" (Polák, 2016, p. 15). Zimní táboření má u nás poměrně dlouhou tradici. Jedním z průkopníků těchto zimních pobytů v přírodě byl na přelomu 19. a 20. století Josef Rössler-Ořovský, který mimo jiné dovezl do Čech z Norska první lyže (Kössl et al, 1986).

Všechny informace ohledně trasy, termínů a vybavení je třeba předat klientům expedice. „Křupání sněhové krusty, krajina oděná v slavnostní šat, sněhové vločky

ve vlasech, zmrzlý nos a teplý grog ... typické zimní čáry, které nás nenechají jen tak sedět doma za pecí" (Kudrna, n.d.).

„Z čeho člověk čerpá sílu v extrémně nepříznivých podmínkách? Nejdůležitějším rysem lidí, vyrovnávajících se s nepříznivými podmínkami, je "individualismus neuvědomující si vlastní já", neboli silné zaměření na nějaký cíl (zimní přechod), avšak zcela nesobecký. Lidé, kteří mají tuto vlastnost, se snaží dosáhnout svého cíle ze všech sil a za všech okolností" (Dvořáčková, 2012, p. 8).

Obrázek 12

.Pohoří Šureánu (Mapy, n.d.)

Rumunsko (rumunsky *România*) je stát na pomezí střední Evropy a Balkánu v jihovýchodní části Evropy. Středem země se táhne pohoří Karpaty v 800 km dlouhém oblouku. Na severovýchodě sousedí s Ukrajinou a Moldavskem, na severozápadě s Maďarskem, na západě se Srbskem a na jihu s Bulharskem. Východní část země sahá až k Černému moři (Svět do kapsy, 2012).

Rumunsko svými horami lákalo k výletům již za dob komunistické totality, v té době se nazývalo Rumunská socialistická republika (RSR). Do této země se z tehdejší Československé socialistické republiky (ČSSR) "mohlo cestovat", bylo také součástí tzv. Východního bloku stejně jako Československá socialistická republika (ČSSR). Bylo sem

podniknuto mnoho výprav a expedicí do hor.

Jedním z nejznámějších cestovatelů do rumunských hor je Miloslav Nevrlý (29. 10. 1933), český zoolog, publicista, spisovatel, cestovatel, turista a skaut. V letech 1970-1989 jako činovník Turistického oddílu mládeže TJ Dynamo (TOM Dvojka) se věnoval mládeži staršího skautského věku a vedl oddíl starších známý jako "SPERHO", to je zkratka ze slov "Společnost pro exploataci rumunských horských oblastí". Oddíl SPERHO vyrážel pod jeho vedením na každoroční legendární puťáky do Rumunska. Je znám pod přezdívkou *Náčelník* (Wikipedia, n.d.).

5.2.3 Výběr termínu

Zimní přechody, vzhledem ke stálosti počasí a lehce se prodlužujícím dnům po zimním slunovratu, který je zpravidla 21. 12., většinou realizují na konci ledna nebo v průběhu února. Vzhledem k počasí již však nedoporučuji březnové termíny, kdy teploty mohou vystoupat vysoko nad 0°C a to není pro zimní přechod vhodné. Sníh je mokrá, těžký, lepí se, a pokud si něco na sníh odložíte, je to hned zbytečně mokré.

Z výše uvedeného důvodu jsem pro expedici vybral termín poslední týden v únoru.

5.2.4 Finanční rozpočet akce, výdaje

Cena zimního přechodu je kolem 5 000 Kč. Klienti nic nedoplácí a případně se ani nic nevrací. Cena zahrnuje dopravu tam i zpět, poplatky spojené s dopravou a za případné táboření, průvodce. Rovněž je v ceně zahrnuta předchozí propagace. Od čtyř klientů akce neprodělá. Samozřejmě je otázkou, zda se při větším počtu pojedje jedním nebo dvěma auty, autem z půjčovny a podobně. Stanovit cenu tak, aby vyhovovala všem, není vždy snadné. Cena nezahrnuje stravování účastníků.

Cena byla stanovena na 5000 Kč. Počítal jsem s tím, že nás bude v autě minimálně 5, já plus 4 klienti. Cena zahrnuje PHM za dopravu do Rumunska a zpět, silniční a dálniční poplatky, propagace před akcí a další výdaje spojené s expedicí vyjde přibližně na 10 000 Kč. Tedy 2 platící klienti. Další 10 000 Kč od dalších 2 platících je odměna pro mě jako pro průvodce, 1000 Kč na den. Vzhledem k současné inflaci a nárůstu cen by zřejmě bylo potřeba cenu nyní stanovit vyšší. Ale vzhledem k tomu, že na této akci nejsem existencionalně závislý, tak by odměna, při zachování 5000 Kč na osobu, pro mě byla nižší. Další možností je, že by v autě bylo více platících klientů než 4, tak by cena mohla být zachována. V současné době mám k dispozici auto až pro 9 osob.

5.2.5 Personální zajištění

Pro realizaci záměru není třeba početné personální zajištění, což je nespornou výhodou pro komunikaci s klienty, koordinaci všech činností a taktéž z pohledu cenotvorby a celkových nákladů na expedici pro konečného zákazníka.

Veškeré přípravné a související činnosti jako koordinace, informace, zajištění potřebného vybavení, komunikace s účastníky atd. jsem schopen zajistit sám. Pro potřeby zajištění bezpečné dopravy na místo začátku expedice a zpět, volíme pro úsporu nákladů sdílené řízení po dohodě s některým z účastníků, který je řádně proškolen a seznámen se stavem vozidla a plánovanou trasou.

5.2.6 Propagace a marketing

Cílem propagace bylo oslovit potenciální účastníky této sportovní akce a získat určitý počet účastníků. V této fázi jsem se rozhodl využít zejména informační kanály, které mohu já přímo ovlivnit.

Zimní přechod, který se většinou realizuje na konci ledna či v průběhu února, začínám propagovat na podzim předchozího roku.

Pro propagaci využívám zejména vlastní webové stránky www.apollo11.cz (aktuálně mimo provoz z důvodu údržby), propagaci formou tištěných letáků na filmových festivalech o cestování a prodejnách outdoorového oblečení a vybavení, emailové pozvánky dřívějším účastníkům, smluvní spolupráce s cestovními kancelářemi. Nedílnou součástí mého marketingu je i doporučování od dřívějších zákazníků a motivace ke slevě na další expedici při přivedení nového zákazníka.

5.2.7 Potřebné vybavení pro zimní přechod pohoří

Při každém pobytu a pohybu v horách, jak v létě, tak zimě, je potřeba zvážit charakter hor, typ terénu, délku pobytu, způsob pohybu, zajištění občerstvení, noclehu, bezpečnostní rizika, předpověď počasí, fyzickou zdatnost jednotlivce či skupiny apod. Je nezbytné mít s sebou mapu, buzolu či kompas. Mohlo by se zdát, že v dnešní době chytrých telefonů a GPS to potřeba není, ale Albert Einstein kdysi údajně řekl (in Brezina, 2016, p. 48) „Čím modernější a složitější techniku budou lidé mít, tím budou hloupější“. Baterie se mohou vybit, oblast může být bez signálu.

Každý z účastníků dostal podrobný plán přechodu s termínem a doporučení na

technické vybavení. Řešilo se, kdo s sebou vezme jaké vybavení pro skupinu, kdo co do dvojice, kdo má možnost vzít stan apod.

Všichni účastníci obdrželi v termínu 2 týdnů před odjezdem podrobný seznam nutného vybavení emailem s požadavkem na potvrzení přijetí. Součástí emailu jsou i odkazy na partnerské dodavatele doporučeného vybavení, u nichž mám též zajištěny zvýhodněné ceny při předložení kódu zájezdu.

Před odjezdem navíc proběhla fyzická kontrola vybavení všech účastníků pro předejití nečekaným potížím z důvodu neúplného nebo nevhodného vybavení.

Následující seznam vybavení je mimo jiné výsledkem dotazníkového šetření provedeného před zahájením přípravy expedice.

BATOH, nejvhodnější batoh je dvoukomorový, o velikosti 60 až 70 litrů s nastavitelným bederním i prsním popruhem a s možností připevnění drobných věcí na boky batohu pomocí popruhů.

BOTY, ideální variantou jsou boty celokožené, kotníkové či vyšší, s nepromokavou membránou. Boty před expedicí je vhodné naimpregnovat. I několikrát po sobě.

SPACÍ PYTEL, nejlepší tepelný komfort ve vztahu k váze má bezesporu peří. I co se týká objemu ve sbaleném stavu. Vybavení klientů bývá tak, že $\frac{3}{4}$ používají spací pytel s dutým vláknem a zbývající čtvrtina péřový spací pytel.

STAN, jako vítěz byl vybrán stan dvouplášťový, pro 2 osoby, se sněhovými límcí. Vhodným doplňkem jsou sněhové kolíky, které se vyrábějí v délce cca 30-45 cm. Doporučuji delší. V případě sypkého sněhu, prašanu, se lépe stan ukotví. K ukotvení stanu se dají použít i sněžnice či třeba trekingové hole.

KARIMATKA, z odpovědí, které se mi dostaly, nelze udělat jasný závěr. Jsou zde dvě vhodné varianty. První je kvalitní, pěnová karimatka z EVA pěny. Je pevná, když se propíchne, izoluje stále, ale má menší izolační schopnosti, než nafukovací, která je druhou možností. Má lepší izolační schopnosti než pěnová, ale hrozí propíchnutí a tak má mnohem nižší izolační schopnosti. Ale zase je pravda, že při zimních přechodech na sněhu je riziko propíchnutí minimální, ale je, například sněžnicí.

LOPATA, v podstatě se všichni shodli na hliníkové, skládací lopatě. Variant je mnoho. Nemusí ji mít každý ve skupině, stačí 1 lopata pro 2 účastníky anebo pro jeden stan.

VAŘIČ, v odpovědích byl vybrán za vítěze plynový vaříč. Když jsem použil doplňující otázku proč, tak hlavně z toho důvodu, že plynový používají na horách po zbytek roku a nehodí se jim pořizovat ještě benzínový. Ale i tak bych všem, kdo chtějí vyrazit do zimních hor, doporučil vaříč benzínový. I přes to, že je s ním složitější manipulace, do zimních podmínek a teplot pod 0 °C je vhodnější.

TERMOSKA, každý z dotazovaných měl nerezovou s různými uzávěry. Většinou k otevření se závitem. Objem byl u všech 1 litr. Jeden z klientů měl s sebou dvě půllitrové termosky.

OBLEČENÍ, vhodným oblečením je spodní funkční prádlo, z merino vlny anebo syntetických vláken. Střední vrstva opět vlněné či syntetické materiály. Svrchní vrstva, bunda, rozhodně nepromokavá, s kvalitní prodyšnou membránou. Jako doplněk lze využít materiály, které jsou větru odolné.

DALŠÍ NUTNÉ VYBAVENÍ, nepostradatelná je též papírová mapa, čelová svítilna, teleskopické hole, rukavice, návleky, vhodný zapalovač, ešus, nůž, lžíce, lékárnička, v současné době GPS, chytrý telefon s nahranou mapou a trasou, náhradní baterie, power banky, věci osobní hygieny, léky, sluneční či lyžařské brýle, krém na opalování, pomáda na rty a další věci dle vlastního uvážení. To vše je potřeba zabalit s rozumem do vhodného batohu.

5.2.8 Stravování

Při plánování stravování je dobré myslet na to, že se vaří většinou v mraze. Voda se většinou získává ze sněhu. Celý proces je zdoluhavý a je potřeba mít s sebou dostatečné množství paliva. Při zimní expedici není vhodný typ jídla, který se má pouze zalít horkou vodou a jídlo takto "dojde" samo. Často voda stihne zmrznout dřívě, než je jídlo hotové. Zároveň nejsou vhodná jídla, která se musí vařit dlouho. Vhodná je instantní strava, která se dlouho nevaří, dále pak např. předvařená čočka, rýže apod.

Účastníci expedice obdrželi seznam vhodných potravin a polotovarů v informativním emailu. V rámci přípravy též proběhla koordinace toho co kdo a jaké množství pořídí, z důvodu prevence nevyvážených zásob z pohledu celé výpravy.

5.2.9 Cestovní přípojištění

Nedílnou součástí expedice do zahraničí je cestovní pojištění. „I když cestujete jen občas, je dobré se pojistit. Pojištění vás totiž vyjde několikanásobně levněji

než nepředvídané výdaje spojené s ošetřením v zahraničí či s dalšími nepříjemnostmi" (Uniq, n.d.).

Cestovatelům, nejen do hor, doporučuji pojištění Alpenverein. „Rakouský horský svaz – Österreichischer Alpenverein (ve zkratce ÖAV nebo také AV) sdružuje všechny zájemce a milovníky hor a horské přírody i všechny aktivně i sportovně založené osobnosti i rodiny. Je to sdružení dobrovolné, každý se stává členem tohoto svazu na základě svého dobrovolného rozhodnutí. V Česku, resp. Československu, začala členství v Alpenvereinu jako první nabízet společnost ALPY již v roce 1991" (Alpenverein, n.d.). Je to roční pojištění s mnoha výhodami a slevami, např. při ubytování na horských chatách, převážně v Alpách.

Samozřejmě je spousta možností, jak se na cesty připojistit. Pojištění může být třeba k platební kartě. Určitě ale všem doporučuji si před cestou nějaké cestovní připojištění sjednat a zjistit si, jaké výlohy jim toto pojištění kryje a bude jim poté proplaceno, či na místě zaplaceno.

Kontrola pojištění jednotlivých účastníků proběhla před odjezdem.

5.2.10 Doprava

Je několik možností, jak se do rumunských hor dostat. V létě je to jednodušší, jezdí tam mnoho cestovních kanceláří. U nich je možné objednat zájezd zahrnující celý balíček služeb, tj. dopravu, ubytování, stravu i průvodce. Ceny se různí podle toho, co je v ceně zájezdu zahrnuto (někdy jsou vstupy do národních parků či kulturních památek v ceně, jindy ne). To naleznete v sekci "cena zájezdu zahrnuje". Záleží také na druhu ubytování (hotel, penzion, stan) a stravování (polopenze, bez stravy). Anebo je možné, podle naplněnosti autobusu, si u těchto cestovních kanceláří koupit pouze dopravu. Nevýhodou tohoto typu dopravy však je, že vás většinou vyloží v nějakém městě po trase plánovaného zájezdu a vy dále k vašemu vysněnému cíli musíte použít místní dopravu či taxík. To ale doporučuji, a vždy všude rád místní dopravou cestuji.

Dále je zde několik jiných možností, jako jsou dálkové železniční nebo autobusové spoje či letecká doprava. Nejbližší mezinárodní letiště je ve městě Sibiu, vzdáleném od nástupního místa Grădiștea de Munte 130 km. Nejbližší vlakové nádraží je ve městě Orăștie, vzdáleném od místa nástupu 30 km. Autobusem se nejlépe dostanete do města Simeria, vzdáleného do místa nástupu 45 km. Z těchto měst je nejlepší dostat se k nástupu do hor místními taxíky, které postávají před nádražím či v centru města. Cenu

za dopravu doporučuji dohodnout předem.

Pro naši expedici jsme zvolili automobilovou dopravu. Podle počtu účastníků vždy volím vhodný typ automobilu nebo dodávky.

Analýza SWOT ukázala jako slabou stránku technický stav vozidla. Pro případ poruchy nebo potřebného servisu máme pro expedici zajištěn případný servis a odtah u místní sítě autoservisů. Kontakty jsou uvedeny v telefonním seznamu řidiče a průvodce expedice.

5.2.11 Důležité kontakty pro pobyt v Rumunsku

Velvyslanectví České republiky v Rumunsku:

Ambasada Republicii Cehe

Strada Ion Ghica 11

Bucuresti, 70418

Tel: 004021 303 92 30

E-mail: bucharest@embasy.mzv.cz

Web: www.mzv.cz/bucharest

Otevírací hodiny: pondělí – pátek 8:00-16:30 h

Konzulární pohotovost pro nouzové situace:

tel. +40.744/365646 (volat pouze v pracovní dny 16:30–8:00, víkendy a svátky)
(mzv, n.d)

5.3 PRŮBĚH PŘECHODU POHOŘÍ

5.3.1 Přejezd do Rumunska

Jedna z možností, o kterých jsem psal již dříve, jak se dostat do rumunských hor, je cestovat vlastním autem, auty. I my jsme na náš přechod cestovali auty s jedním zamykatelným nákladním vozíkem. Vyráželi jsme z Prahy a na trase do Brna a do Bratislavy jsme naložili postupně zbývající členy expedice. Česko, Slovensko, Maďarsko i Rumunsko jsou v Evropské unii. Komplikace na trase Bratislava, Budapešť, Szeged, Arad, Deva, Grădiştea de Munte jsme nepředpokládali, protože v rámci Evropské unie lze cestovat pouze s platným občanským průkazem. Kromě Rumunska jsou projížděné státy navíc v tzv. Shengenském prostoru, což umožňuje volný pohyb zboží a osob. Jediná hraniční kontrola nás tedy čekala mezi Maďarskem a Rumunskem. Oba vozy jsme vybavili vysílačkami kvůli rychlé komunikaci. Jeli jsme za sebou na dohled, na hranicích jsme stavěli vždy kvůli dálničním známám,

občerstvení, toaletě a protažení. I během jízdy jsme dělali pauzy na odpočívadlech nebo na čerpacích stanicích. K přesunu jsme si vybrali jízdu přes noc. Podle navigace měla být cesta na 10 hodin. Ale trvala asi 13 hodin s pauzami a časovým posunem v Rumunsku. Doporučuji si na cestu dát časovou rezervu.

Obrázek 13

Trasa autem Praha – Grădiștea de Munte (Mapy, n.d.)

Celkový počet kilometrů autem z Prahy do Gradištea de Munte: 1 010

Hraniční přechod Česko-Slovensko na kilometru: 276

Hraniční přechod Slovensko-Maďarsko na kilometru: 356

Hraniční přechod Maďarsko-Rumunsko na kilometru: 743

5.3.2 První den túry

Na plánovaném místě startu, u obchodu v osadě Grădiștea de Munte, doporučuji být cca v 10:00 SEČ. V Rumunsku je časový posun +1 hodina. Zde můžete zanechat auta a v nich věci, které nebudete na přechodu potřebovat. Vyrazíte údolím proti proudu řeky Orăștie k dácké pevnosti Sarmizegetusa. Cesta je nově vyasfaltována téměř až k pevnosti, ještě před pár lety to byla štěrková lesní cesta, která se v zimě neudržovala.

Dákové (rumunsky *Daci*) byli původní obyvatelé karpatského oblouku, blíže příbuzní Thráků a Ilyrů. Roku 106 n.l. dobyli říši Dáků Římané. Dákové se postupně

pořímštili a zmizeli stejně důkladně jako Keltové z Čech. Zůstalo po nich jen několik málo památek a na rozdíl od českých Keltů nemají žádné žijící příbuzné národy, podle kterých bychom si mohli dotvářet obraz o jejich životě, zvycích a kultuře. Dákové žili v horách, kde stavěli svá hradiště. Největší centrum bylo v Oraštijských horách v Sarmizegetuse v dnešním Rumunsku (Wikipedia, n.d.).

Sarmizegetusa se rozkládá 17 km jihozápadně od Hațegu v místě jednoho z klíčových římských sídlišť. Poté co, římské legie vedené Tajánem, pronikly Železnými vraty, pochodovaly na severovýchod, aby si mohly podmanit dácké pevnosti v Oraštijských horách. Během několika let si v této oblasti založili Římané svá města, z nichž nejvýznamnějším se stala Colonia Ulpia Traiana, která později převzala jméno staré dácké pevnosti Sarmizegetrusa (Burford & Longley, 2008, p. 169).

Podle Dáků se jmenuje v Rumunsku továrna na výrobu aut Dacia.

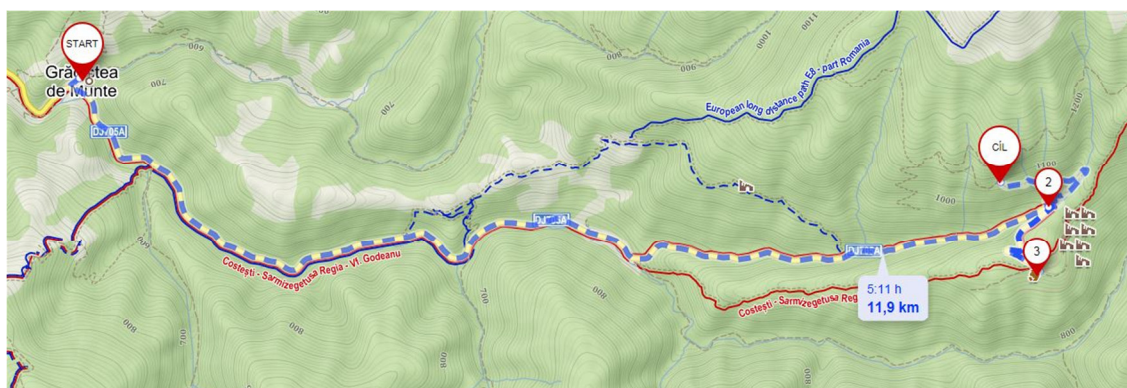
U pevnosti Sarmizegetusa vám mohou zaměstnanci parku, oproti předchozím rokům, nedovolit pevností projít k prvnímu tábořišti. Avšak se dá u nich zakoupit nějaké malé občerstvení. Na několik následujících dní to budou pravděpodobně poslední lidé, které na svém putování potkáte.

Vzhledem k tomu, že zaměstnanci parku nemusí dovolit projít pevností, se musí zvolit okružní cesta, která zabere poměrně hodně času, se dá na první noc utábořit mimo plánované tábořiště na lesní cestě. Každý den, jakmile skončí vaše putování, doporučuji ihned stavět stany a připravovat dřevo na oheň. Poté si každý může uvařit večeři, vybalit a připravit věci na spaní. Uvařit čaj do termosky na ráno.

Dnešní etapa není nijak fyzicky náročná. Většina trasy vede po nové silnici, která byla částečně proplužená. Délka je 12 km a nastoupáte přibližně 730 výškových metrů, teplota bývá většinou lehce pod bodem mrazu. Trasa je vyznačena v mapě. Číslo 2 je křižovatka s pevností, číslo 3 je Sarmizegetusa a cíl je místo táboření.

Obrázek 14

První den túry (Mapy, n.d.)

Obrázek 15

Výškový profil prvního dne (Mapy, n.d.)

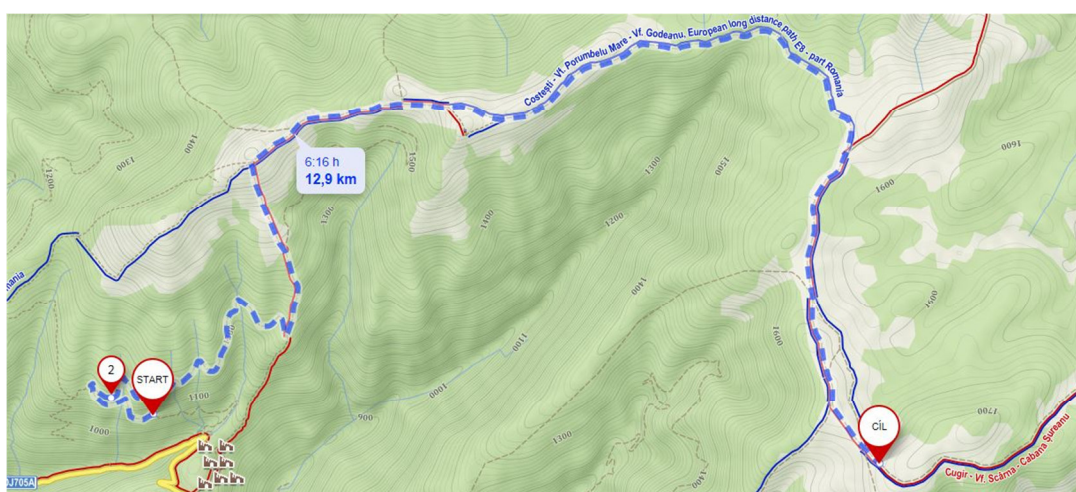
5.3.3 Druhý den túry

Noční teploty mohou klesnout k $-15\text{ }^{\circ}\text{C}$. Ráno je možné vypít čaj z večera a ráno vždy doporučuji uvařit nový čaj do termosky na celý den. Po lesní cestě se přemístíte k červené značce k původní trase a po ní pak můžete pokračovat dle původního plánu. Značení v lese je místy dobře vidět, horší to však je na nezalesněných pláních. Proto je důležité mít mapu či nahranou trasu v telefonu či GPS. Tím, že jste byli mimo původní tábořiště, není žádná velká komplikace. Cesta, na které jste tábořili, je vrstevnicová a dovede vás na křížení s původní značkou, která stoupá svahem ze Sarmizegetusy. Jakmile vystoupáte na hřeben, otevřou se vám výhledy a přesun na sněžnicích již nebude

tak náročný. Nad hranicí lesa můžete dát pauzu na odpočinek a svačinu. Na noc se utáboříte v sedle, mezi vrcholy Steaua Mica (1675 m n.m.) a Steaua Mare (1730 m n.m.). Stany se snažte stavět tak, aby byly ráno na slunci a ne ve stínu. Do nedalekého lesa můžete jít na dříví. Večer můžete udělat oheň v prázdné salaši a případně využít ohně k uvaření večere a čaje. Tímto způsobem se dá ušetřit palivo, ale nádobí bude hodně špinavé, černé od plamenů. Dnešní trasa je dlouhá 13 km a nastoupá se 780 m. Je opět vyznačena v mapě.

Obrázek 16

Druhý den túry (Mapy, n.d.)

Obrázek 17

Výškový profil druhého dne (Mapy, n.d.)

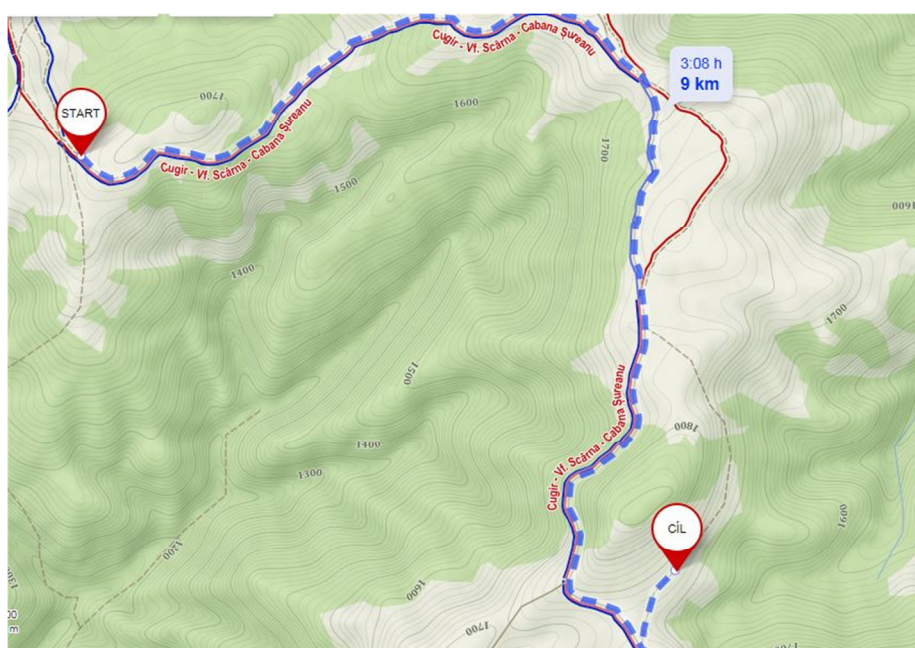

5.3.4 Třetí den túry

Teploty v noci a ráno mohou být nižší než předchozí den, přece jen již je to v horách. Pokračujte dále po červené značce, která se sporadicky ukáže. Pláně jsou opuštěné a rozhledy unikátní. Cíl na noc je salaš pod vrcholem Negru (1862 m n.m.). Dnes je délka trasy 9 km a nastoupáte 300 m. Místy půjdete lesem, kde je trasa dobře značená. Část dnešní etapy je v mapě opět zaznačena.

Obrázek 18

Třetí den túry (Mapy, n.d.)

Obrázek 19

Výškový profil třetího dne (Mapy, n.d.)

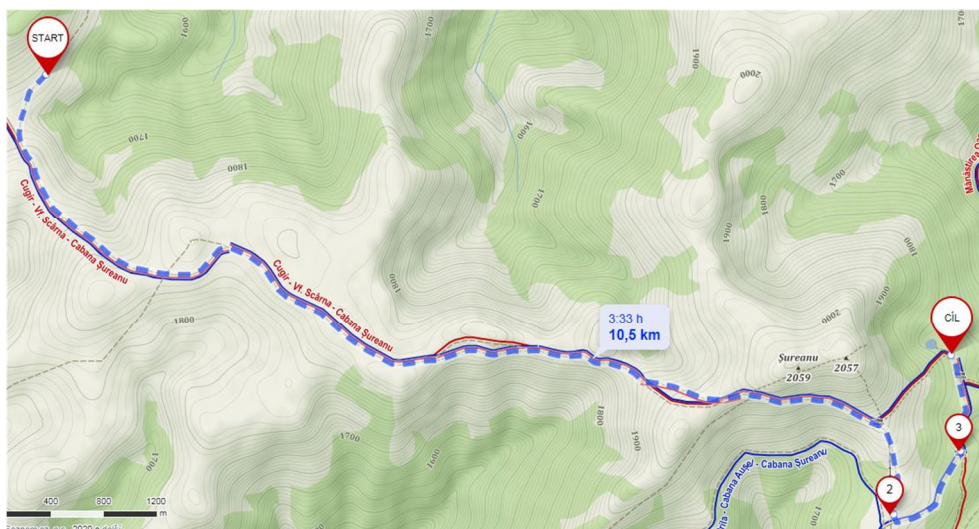

5.3.5 Čtvrtý den túry

Cíl dnešního dne je nové, několik let staré, lyžařské středisko v sedle mezi vrcholy Sureanu (2059 m n.m.) a Ausel (2009 m n.m.). Toto středisko v současné době nenabízí ubytování. Má však restauraci, což se dá využít a povečeřet zde. Několik let po sobě mi personál tvrdí, že v lyžařském středisku ubytování bude. Je vidět, že něco budují, ale jde jim to velmi pomalu. Lyžařské středisko je uprostřed hor, kam je obtížné se dostat. Cesta se sice v zimě trochu udržuje, ale nejezdí sem žádná místní doprava ani skibus. Lidé, kteří chtějí lyžovat, sem musí se svými auty. Parkoviště není nijak velké, ale vzhledem k návštěvnosti to stačí. Pokud by se navýšila kapacita lyžařů, rozšířilo by se zřejmě i parkoviště. V návaznosti na toto lyžařské středisko vznikla v nižších polohách spousta penzionů, které jsou obsazené jen částečně. Nejbližší od tohoto lyžařského střediska je asi 5 km. Podle mého názoru bude problematické udržet toto lyžařské středisko v chodu a provádět v něm každoroční údržbu a revize. I na ubytovacích zařízeních je vidět, že mnoho turistů nebo lyžařů se zde neubytovává a domy pomalu chátrají. Nedaleko od lyžařského střediska je areál, který vypadá jako rekreační středisko s chatkami. Jmenuje se Cabana Sureana a od střediska je 2 km. V létě bývá v provozu, v zimě je opuštěné. Na noc se tam dá přesunout a využít zázemí areálu a nestavět stany. Dá se nocovat na terasách chatek. Dnešní etapa je dlouhá přibližně 11 km a nastoupá se 330 m. Dnešní trasa je v mapě opět zaznačena. Číslo 2 je lyžařské středisko, číslo 3 je křižovatka a cílem je areál Cabana Sureanu.

Obrázek 20

Čtvrtý den túry (mapy, n.d.)

Obrázek 21

Výškový profil čtvrtého dne (Mapy, n.d.)

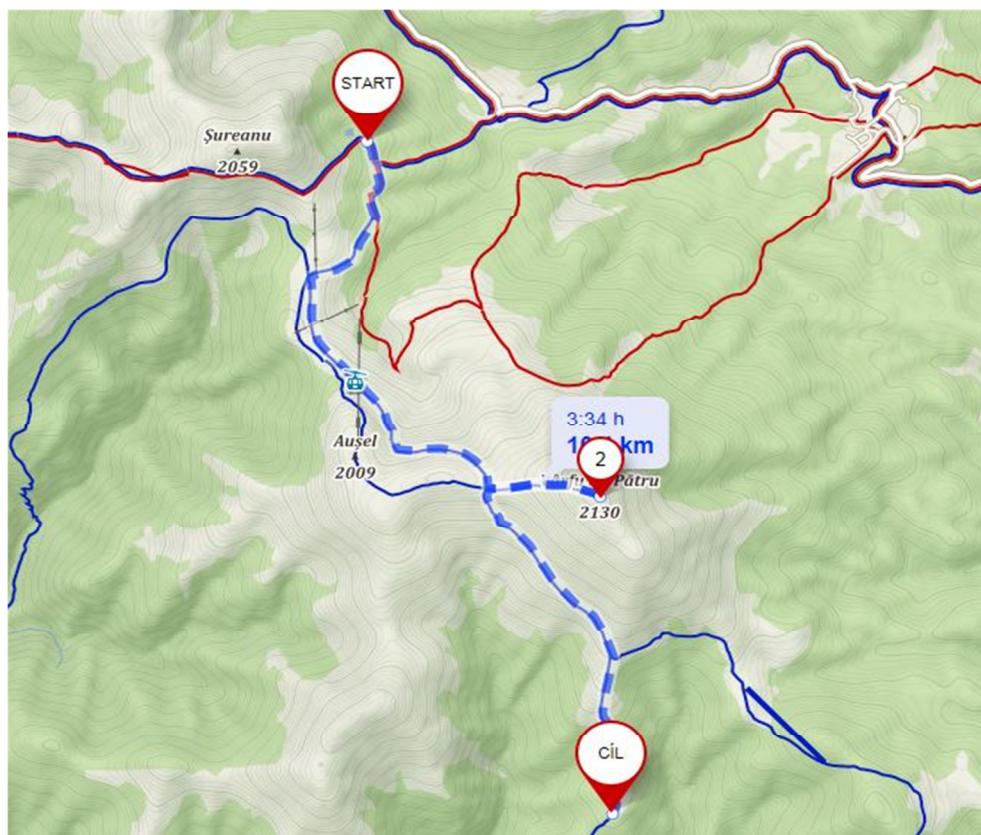
5.3.6 Pátý den túry

Pokud využijete k přespaní areál Cabana Sureanu, ráno nemusíte balit stany. Večer se dá v restauraci domluvit na ráno horká voda do termosek, takže ji nemusíte ráno vařit. V restauraci v lyžařském středisku se dá i posnídat. Můžete proto ušetřit spoustu času a i poměrně velkou část paliva. Po snídani v lyžařském středisku vyrazíte na nejvyšší vrchol pohoří Šureánu, Vârful lui Patru (2130 m n.m.). Jde se přímou cestou pod lanovkou. Případně se dá jet lanovkou na předvrchol či domluvit skútr. Pokud vám bude počasí přát, budete mít překrásné výhledy z nejvyššího vrcholu pohoří a uvidíte i místo plánovaného táboření, salaš u Culmea Cindres.

Dnešní etapa je dlouhá 11 km, nastoupá se 400 m a sestoupí 600 m. Sestupem z vrcholu začal sestup do údolí a do civilizace. Dnešní trasa je v mapě opět zaznačena. Číslo 2 je nejvyšší vrchol pohoří, Vârful lui Patru (2130 m n.m.) a cílem je místo táboření u salaše Culmea Cindres.

Obrázek 22

Pátý den túry (Mapy, n.d.)

Obrázek 23

Výškový profil pátého dne (Mapy, n.d.)

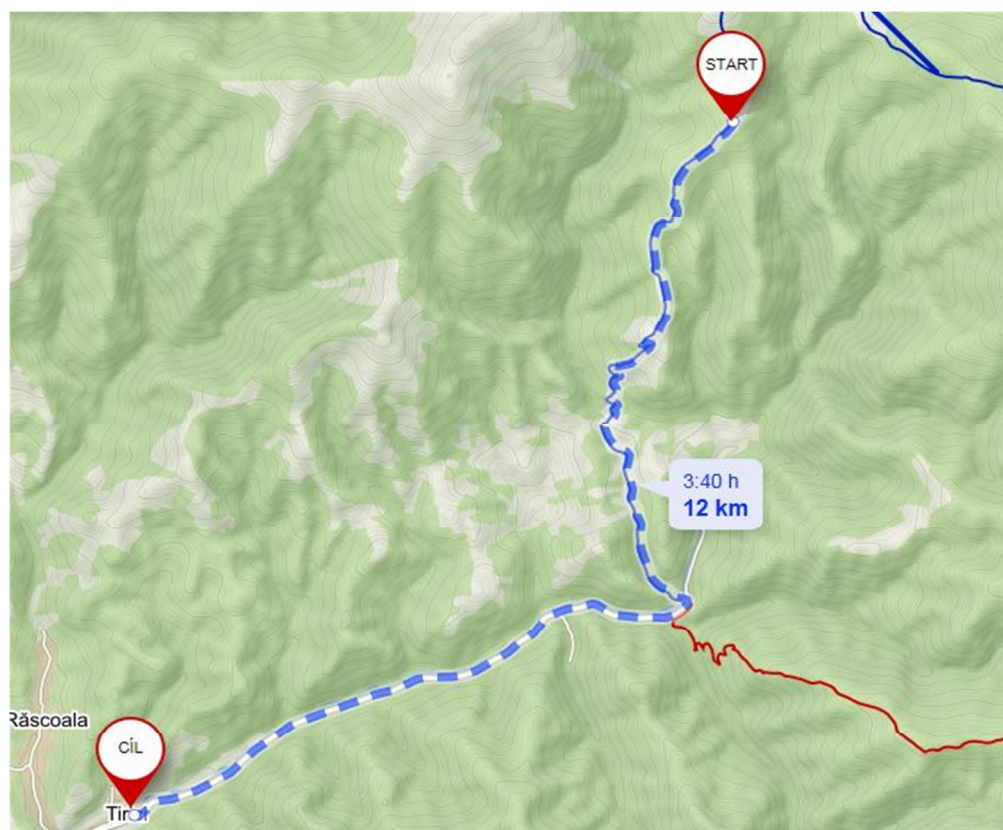

5.3.7 Šestý den túry

Dnešní ráno je poslední v horách. Včera byl zahájen sestup, ve kterém se dnes bude pokračovat až do civilizace, mezi vesnice Trinci a Cimpa. U řeky Jiut de Est je lesní vozová cesta a zde zřejmě už se dají sundat sněžnice z nohou a připevnit na batohy. Při příchodu k prvním obydleným domům budete pro místní obyvatele pravděpodobně velké překvapení a zpestření a hned se s vámi dají do řeči. Těžko jim zřejmě budete vysvětlovat něco o volném čase, zážitcích a osobním prožitku. Kilometrů je 13 a sestoupených výškových metrů 700. Dnešní část trasy je v mapě opět zaznačena.

Obrázek 24

Šestý den túry (Mapy, n.d.)

Obrázek 25.

Výškový profil šestého dne (Mapy, n.d.)

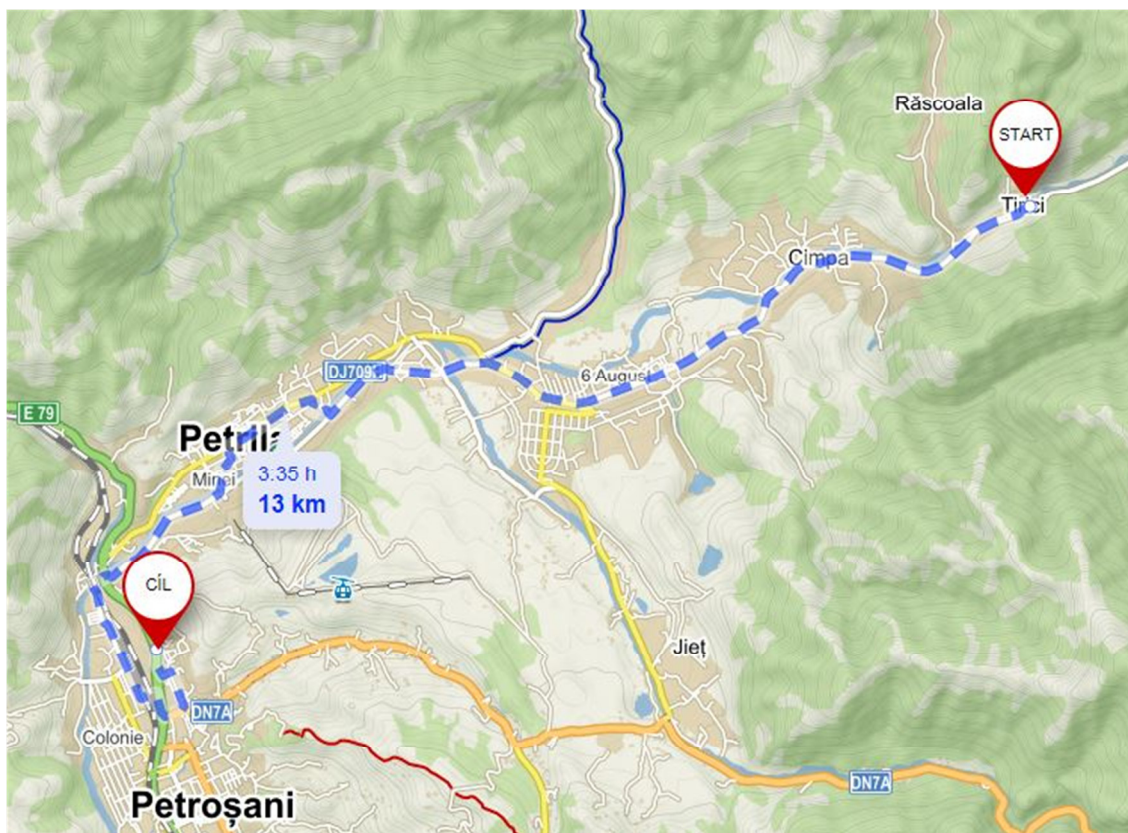
5.3.8 Sedmý den túry

Dnešní ráno se naposledy budou balit stany. Přechod pohoří Šureánu na sněžnicích končí. Dnes pouze dojdete přes vesnici Petrila do Petroșani, kde se dají nakoupit nějaké drobnosti, zajít do restaurace na oběd a vlakem či autobusem odjet do města Simeria. Zde se může skupina zanechat v restauraci u nádraží nebo v blízkém okolí a řidič/řidiči mohou odjet taxíkem do Gradistea de Munte pro auto/auta. Cesta jedním směrem trvá přibližně hodinu. Cena za taxík by měla být kolem 100 Lei (asi 600 Kč).

Dnešní etapa je v mapě opět zaznačena. Bylo to 13 km údolím podél řeky Jiul de Est. Druhá mapa je trasa autobusem a poslední mapa je jízda taxíkem.

Obrázek 26

Sedmý den túry (Mapy, n.d.)

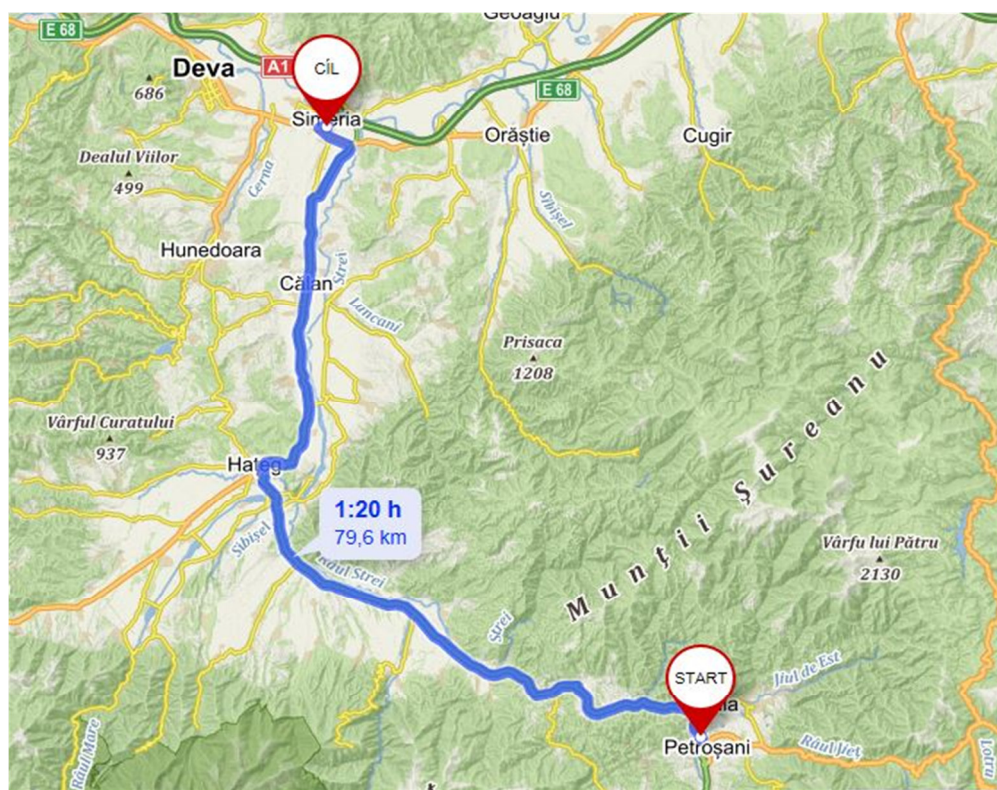
Obrázek 27

Výškový profil sedmého dne (Mapy, n.d.)

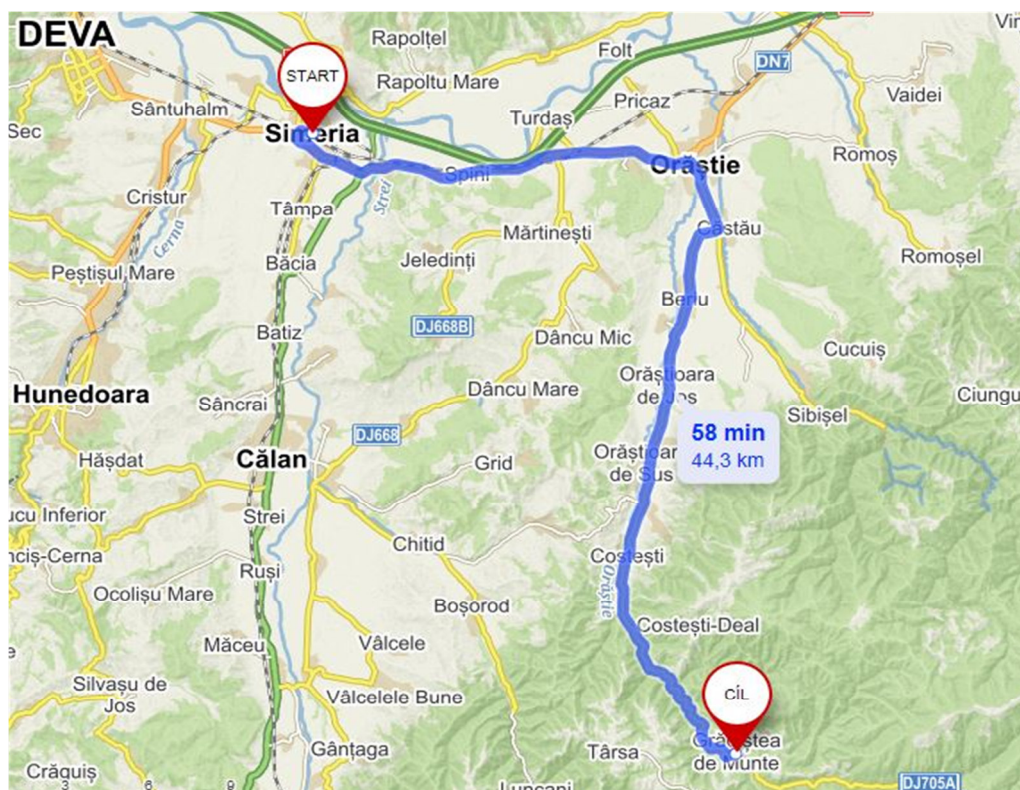
Obrázek 28

Jízda autobusem z Petrosani do Simerie (Mapy, n.d)

Obrázek 29

Jízda taxíkem ze Simerie do Gradístea de Munte (Mapy, n.d.)

5.4 TOP 10 RAD A DOPORUČENÍ PRO ZIMNÍ PŘECHOD NA SNĚŽNICÍCH

V této části práce jsem připravil v souladu s cíli práce doporučení 10-ti rad a doporučení, jak se připravit na zimní přechod hor, jaké vybavení mít s sebou a jak plánovat, případně jak se vypořádat s mimořádnými událostmi. Mimořádné či krizové situace se v horách řeší obtížněji než v údolích, v civilizaci. A v zimních horách je řešení ještě složitější a náročnější. Při vzniku neobvyklých či mimořádných situací je třeba zachovat klid a s rozvahou a s rozumem vše začít řešit. Z tohoto důvodu je v této kapitole zmíněno, jako již několikrát, co je nutné pro bezpečný a zdárný přechod hor, jsou zde sepsána rizika, jejich řešení a rady.

1. Pro případ laviny

O lavinovém nebezpečí jsem psal v samostatné kapitole, kde nebylo zmíněno, jak v případě uvolnění laviny a zavalení někoho z členů výpravy postupovat. V případě, že se do takové situace dostane někdo z vás, je na místě rozvaha a rychlé jednání. Ten, kdo je

zasažen lavinou, by se měl snažit udržet na povrchu, "plavat". Pokusit se dostat na okraj laviny. V případě zavalení si vypracovat kolem úst co největší prostor pro zásobu kyslíku. Nekřičí. Pouze v případě, že kolem sebe slyší hlasy ostatních členů výpravy. V případě záchrany se hraje opravdu o čas. Ti, kteří zůstali na povrchu, vyznačí pravděpodobný prostor, kde by se zasažení lavinou mohli nacházet. Ze statistik vyplývá, že záchránění do 15 minut mají šanci na přežití v 93 %. Zkusíme přivolat pomoc, mezinárodní telefonní číslo integrovaného záchranného systému je **112**. Pokud se to nepodaří, tak dva vyrazí pro pomoc. Pokud je vícečlenná skupina s vyhledávači, tak nejzkušenější řídí celou záchrannou akci. Vždy musí být určen jeden nebo se musí vyčlenit ten, který bude velet ostatním. Uvolnění laviny hrozí hlavně v prudkém svahu, při dlouhodobém dešti, při vysoké vrstvě nového sněhu, při velkém a výrazném oteplení a při silném větru.

Je dobré, pokud celá výprava je vybavená lavinovým vyhledávačem, sondou a lopatou, aby si cvičně předem vyzkoušeli jeden vyhledávač zahrabat ve sněhu a pomocí ostatních jej najít. Klidně i vícekrát na jiných místech.

Pozor na nepravdivé mýty o lavinách, zejména se traduje:

- Laviny padají jen za špatného počasí
- Praskání ve sněhu signalizuje výhodné sesedání sněhové vrstvy
- Málo sněhu znamená malé lavinové nebezpečí
- Za nízkých teplot laviny nepadají
- Na krátkém svahu se nemůže nic stát
- Les vždy ochrání před lavinou
- Stopy lyží na svahu signalizují bezpečí
- 3 dny po sněžení už žádné lavinové nebezpečí nehrozí
- Na drsném podkladu (kamenitý terén) laviny nepadají

2. Vzhledem k počasí

Při změně počasí nebo při krátkodobé předpovědi (pokud máte s sebou chytrý telefon s daty a jste na signálu), kdy je velice pravděpodobné zhoršení počasí, je třeba jednat. Můžete vyčkat na zlepšení či změnit trasu a zvolit ústup do údolí. Vždy je dobré mít naplánované ústupové cesty či jinou variantu túry. K dispozici je mnoho webů, které vám pomohou s plánováním. Uvádějí např. i kvalitu a výšku sněhu. Jsou to například tyto weby: <https://weather-forecast.com>, <https://yr.no>, <https://windy.com>.

3. Pro případ úrazu

V případě nějakého úrazu, zlomeniny či nevolností je potřeba opět určit jednoho, který bude řídit záchrannou akci. Dá se využít mezinárodní číslo pro pomoc **112**. V případě, že pomoc může dorazit na místo úrazu či nehody, tak zraněnému poskytneme první pomoc a vyčkáme s ním na příjezd záchranné služby. Pokud tomu tak není a dovolí to situace, se zraněným se vydá menší skupinka jako doprovod do civilizace, kde se dá přivolat pomoc.

4. K fyzické zdatnosti skupiny

Říká se, že skupina je tak silná, jako je nejslabší jeho článek. Jestli je ve skupině někdo, kdo např. již nezvládá stoupání nebo nastavené tempo apod., je potřeba přizpůsobení skupiny. Pokud to možnosti dovolí (znalost terénu, druhý průvodce apod.), je možné i rozdělení skupiny s jasnými pravidly.

5. Pro případ krádeže

V případě, že vás někdo okrade, zpravidla v civilizaci než na horách, určitě kontaktujte policii. Již jen z toho důvodu, že dostanete potvrzení pro případné řešení této situace v ČR s vaší pojišťovnou. Je dobré mít pořízenou fotokopii dokladu, a tu mít uschovanou na jiném místě než doklady. V rámci evropské unie není cestování složité, takže v případě krádeže dokladu je jednodušší se dostat do vlasti než ze zemí mimo unii.

6. V případě technické závady

V případě, že dojde k nějaké závadě na vybavení, kterou lze společnými silami odstranit či opravit, tak to jistě udělejte. I v případě provizorního řešení i za cenu, že to ovlivní i ostatní účastníky expedice. Jako je například rozbitý batoh, který nelze téměř použít, a proto si ostatní členové výpravy rozdělí věci. Nebo když se například zcela poškodí sněžnice, tak dotyčný klient půjde poslední po vyšlapané pěšině od předchozích účastníků.

7. Pokud jste začátečníci

Pokud nemáte žádnou zkušenost se sněžnicemi nebo jste mírně pokročilí, nebude na škodu si vyzkoušet nasazování a používání sněžnic předem. Jak chůzi ve stoupání, tak i chůzi směrem dolů a chůzi v traverzu na jednodenní túře. Můžete se například zúčastnit i některého z pořádaných kurzů. Pokud jste nikdy netábořili v zimě, i toto je dobré předem vyzkoušet. Zjistíte, co jste s sebou nesli zbytečně a co vám naopak

chybělo.

8. K potřebnému vybavení

Máte-li zkušenosti se zimním tábořením a máte vyzkoušené vybavení, není potřeba to měnit. Jen mějte na paměti, že budete v horách nocovat 7 nocí. Jak jsem psal již v kapitole o doporučeném vybavení, při balení mějte na mysli, že si v horách poneseťe vše sami. Nebalte keramické hrnky, alkohol ve skle, železné karabiny, masírovací emulze apod.

9. Denní etapy a přestávky

Túry v zimním období bývají kratší než za dlouhých letních dnů. Mějte to na paměti. Při vedení túry je potřeba se střídát. Při túře je třeba dělat pravidelné odpočinky, dodržovat pitný režim a svačit. K základní výbavě doporučuji termosku o objemu 1 litr. Ráno si do ní uvaříte čaj a celý den upijíte. Na svačiny doporučuji různé energetické tyčinky, čokoládu, sušenky. K obědové pauze můžete dle možností sníst pečivo se salámem a sýrem. Večer a ráno máte vždy prostor si uvařit vydatnější jídlo.

10. Nutné drobnosti (lékárnička a zdroje energie)

Je dobré, aby ve skupině kromě lékárničky se základním vybavením, bylo i nějaké technické vybavení. V době, kdy já jsem byl pionýr, se tomu říkalo **KPZ – Krabička Poslední Záchrany**. Obsahovala několik zavíracích špendlíků, šití, provázek, drobné na telefon apod. Dnes bych doporučil ještě přibalit např. kombinovaný nuž s kleštěmi a šroubovákem, elektrikářské stahovací pásky, textilní lepicí pásku apod.

Veškerá zařízení na baterie je vhodné uchovávat v teple, což může být v zimním období problém. Náhradní baterie či power banky nenechávejte zabalené v batohu, ale pokud možno je nechejte v blízkosti zdroje lidského tepla. Na noc si je dejte do spacího pytle. V současnosti se dají pořídit i malé přenosné solární power banky i nabíječky, které se upevní na batoh a během dne se částečně dobijí. Baterie do lavinových vyhledávačů je vhodné mít alkalické a náhradní, nikoliv nabíjecí.

5.5 HODNOCENÍ / VÝSLEDKY

5.5.1 Hodnocení z pohledu organizátora

Na první pohled byli všichni vzorně sbaleni a připraveni. Batohy odpovídající velikosti, žádné igelitové tašky přivázané po straně. Ale při našem týdenním putování se několik věcí, které by se mohli udělat lépe, objevilo. Vše potřebné na celý týden jsme si nesli s sebou. (V jednom místě je sice nově vybudovaný lyžařský areál, kde se dá občerstvit, ale není zde možnost dokoupení potravin ani možnost ubytování.) Jídlo bylo nakoupeno správně, doba přípravy odpovídala vaření v zimě. Každý z účastníků měl s sebou půl litru alkoholu. "Alkohol zvýší jen momentální pocit tepla díky svému působení na vazodilataci v kůži. Vzhledem k tomuto účinku je nebezpečné přesunout se po požití alkoholu do chladného prostředí, neboť právě kvůli vazodilataci hrozí riziko podchlazení kvůli rychlým ztrátám tepla" (Botek et al, 2017, 100). Podává se pouze ráno a večer na zahřátí. Někteří klienti by mohli snížit váhu svých batohů tím, že by alkohol měli v PET lahvi a nikoliv ve skle. Neuvědomili si, že prázdná skleněná láhev se nedá nikde vyhodit, že veškeré odpady si s sebou neseme až do civilizace.

Z dotazů a diskuzí, které jsme vedli během expedice a bezprostředně po ní, vyplývá, že akce splnila očekávání všech zúčastněných. Tento typ akce je vyprofilován pro úzkou skupinu lidí, kteří mají potřebné vybavení k zimnímu táboření. Předchozí zkušenost s kratším tábořením je vhodná, nikoliv však nutná. Domlouvali jsme se na příští zimy, na přechody jiných hor, v jiných zemích Evropy. Panovala shoda, že turistika na sněžnicích má své neopakovatelné kouzlo.

S ohledem na výše uvedené považuji expedici za zdařilou ve smyslu souladu plánu a samotného průběhu akce. Z mého pohledu nedošlo k žádným zásadním pochybením ve fázi přípravy, což se ukázalo jako zásadní pro úspěšný průběh.

5.5.2 Zpětná vazba účastníků, opatření pro příště

V rámci trvalého zlepšování služeb a jako podklad pro přípravu další expedice jsem po skončení této výpravy rozeslal emailem dotazníky všem účastníkům této i předešlých výprav. Respondentů bylo celkem 50 a dostal jsem 31 odpovědí. Otázky byly následující:

1. Kolik zimních vícedenních přechodů na sněžnicích jsi absolvoval?
2. Kolik je ideální počet nocí?
3. Jak jsi byl spokojen s připraveností akce, komunikací před odjezdem,

informacemi pro účastníky

4. Jaké používáš vybavení? Plynový či benzinový vaříč, spací pytel s dutým vláknem nebo péřový, karimatka nafukovací nebo pěnová?
5. Co Ti na přechodu chybělo z vybavení?
6. Kdy jsi naposledy byl na vícedenním zimním přechodu na sněžnicích?
7. Co Ti zimní přechod hor dal?
8. Proč tyto expedice podnikáš?
9. Další doporučení / připomínky?

Z odpovědí, které se mi po akci dostaly, vyplynulo, že se expedice po stránce organizační vydařila. Účastníci byli spokojeni s informacemi, které se jim před akcí dostalo, jakož i se zvolenou formou a četností komunikace. Účastníci kladně hodnotili dopravu a vybranou destinaci i termín. Co se týče vybavení, účastníci dodrželi doporučení před expedicí, a až na drobné závady v průběhu expedice nedošlo k zásadnímu problému s výbavou a její kvalitou, které by nebylo možno operativně řešit. Účastníci též kladně hodnotili doporučené produkty a jejich kvalitu.

Pro doplnění níže uvádím výběr několika reakcí a odpovědí klientů, které jsem obdržel po akci. Ptal jsem se jich na to, co jim zimní táboření přináší.

- Účastník 1 - Parádně to vyčistí hlavu, člověk se soustředí jen na to, aby trefil cestu, najedl se a vyspal. Na nic jiného ne, takže starosti zůstanou pod kopci.
- Účastník 2 - Skvělou partu podobně smýšlejících lidí během přechodu, pobyt za hranicemi a větší ocenění běžného komfortu, relax mimo civilizaci.
- Účastník 3 - Vyvětrá mi to vždy hlavu.
- Účastník 4 - Omrzliny :-). Ale vážně – oddych v přírodě a čas strávený s dobrou partou kamarádů.
- Účastník 5 - Zážitky, dobrodružství, zábavu, fyzickou dřinu, zkušenosti a dovednosti s pohybem v zimním terénu.
- Účastník 6 - Posunutí vlastních hranic, otužení psychické i fyzické, schopnosti improvizace a další zkušenosti, hlavně s postupy a druhy materiálu oblečení, bot a vybavení.

6 DISKUSE

Akce, kterou jsme absolvovali, se vydařila. Naplánovaná trasa byla vhodná i pro ty, kteří byli na týdenním zimním přechodu poprvé. Tím, že jsme občas využívali zázemí opuštěných salašů, jsme si zjednodušili přípravu vody a jídla a zpříjemňovali si večery i rána pod střechem. Počasí bylo přiměřené, žádný úraz se nestal a vybavení nezklamalo. Pouze jednou jsme provedli drobnou opravu sněžnice. Klienti byli vybaveni vším potřebným. Osobní hygienu jsme také v omezené míře a v provizorních podmínkách zvládli. Nemuseli jsme řešit žádnou mimořádnost. Všichni klienti absolvovali celou trasu. Z dotazů a diskuzí, které jsme vedli během expedice a bezprostředně po ní, vyplývá, že akce splnila očekávání všech zúčastněných. Tento typ akce je vyprofilován pro úzkou skupinu lidí, kteří mají potřebné vybavení k zimnímu táboření. Předchozí zkušenost s kratším tábořením je vhodná, nikoliv však nutná. Domlouvali jsme se na příští zimy, na přechody jiných hor, v jiných zemích Evropy. Shodli jsme se, že turistika na sněžnicích má své neopakovatelné kouzlo.

7 ZÁVĚR

Primárním cílem mé bakalářské práce bylo vytvoření základního praktického návodu k expedici na sněžnicích v rumunských horách Šureánu. Z předchozích akcí tohoto typu jsem zhodnotil veškeré zkušenosti se zimním tábořením a základní zpracování a návod pro přechod jsem touto závěrečnou prací vytvořil. Ke zpracování je použit základní marketingový postup, finanční rozpočet akce a jsou popsány její specifika. Jsou zde také popsány trasy autem, pěší trasy na sněžnicích, možnosti táboření u salaší. Jsou zde popsány možnosti místní dopravy.

V první části této bakalářské práce jsem čtenáře seznámil s typy sněžnic, materiály a potřebným vybavením na expedici. Dále jsem zmapoval a nabídl potřebné vybavení do lavin, vysvětlil, kdy laviny hrozí a jak se jim vyhnout. Popsal jsem vybavení, které je vhodné mít s sebou k orientaci v horách.

V další části jsem popsal základní vybavení, které je potřebné k úspěšnému zimnímu přechodu se spaním ve stanech. Pokud by se jednalo o zimní přechod po chatách, je celá akce mnohem jednodušší. Spaní ve stanech dělá ze zimního přechodu poměrně extrémní a náročnou expedici.

Dále pak je popsána celá trasa v horách, jsou přiloženy mapy s popisky. Denní etapy nebyly dlouhé, ale vzhledem k sněhovým podmínkám a k tomu, že se šlo vždy s veškerou výbavou, byly dostačující. Samozřejmě se trasy nedají srovnat s letními. Pohyb ve sněhu na sněžnicích je fyzicky náročný a v zimním období jsou dny kratší než v létě.

8 SOUHRN

V této části práce se zaměřím na vyhodnocení stanovených cílů práce a jejich odůvodnění.

Ve své bakalářské práci jsem využil teoretické znalosti nabyté v průběhu studia, své osobních zkušeností s organizací turistických akcí, a mimo jiné též podklady získané sběrem dat a informací ze zpětné vazby jejich účastníků. Pro účely této práce jsem si vybral případovou studii konkrétního zájezdu, na které jsem si ověřil komplexnost celé problematiky jak v teoretické, tak praktické rovině.

V průběhu analýzy SWOT se mi podařilo identifikovat řadu faktorů, které jsem pak posloužil jako vodítko při zpracování případové studie.

Současně jsem pro svoji další praxi identifikoval některé oblasti, na které se budu při přípravě a realizaci další podobných eventů v rámci svého podnikání více soustředit. Byl popsán týdenní přechod hor, byly navrženy základní trasy s možností táboření. Byla též zpracována tematika potřebného vybavení pro předemtný typ expedice.

Akci, kterou jsem navrhl jsme měli možnost též uskutečnit v praxi. Ukázalo se, že návrh splnil nezbytná očekávání a výprava proběhla bez větších problémů. Naplánovaná trasa byla vhodná i pro ty, kteří byli na týdenním zimním přechodu poprvé. Denní etapy byly přiměřeně dlouhé, vzhledem k sněhovým podmínkám a k tomu, že se šlo vždy na těžko s veškerou výbavou. Tím, že jsme využívali zázemí opuštěných salaší, jsme si zjednodušili přípravu vody a jídla a tím si zpříjemňovali večery i rána pod střechem. Počasí nám vyšlo, žádný úraz se nestal a vybavení nezklamalo. Klienti byli vybaveni vším potřebným. Osobní hygienu jsme také v omezené míře a v provizorních podmínkách zvládli. Nemuseli jsme řešit žádnou mimořádnost. Všichni klienti absolvovali celou trasu. Z dotazů, diskusí a následného dotazníkového průzkumu vyplývá, že akce splnila očekávání všech zúčastněných. Předchozí zkušenost s kratším tábořením je vhodná, nikoliv však nutná. Domlouvali jsme se na příští zimy, na přechody jiných hor, v jiných zemích Evropy.

Závěrečné shrnutí tohoto vyhodnocení s ohledem na stanovené cíle bych formuloval následovně:

Hlavní cíl mé bakalářské práce, tedy vytvoření návrhu turistické expedice dle zásad uvedených v kapitole 2.3.2. vč. případové studie a realizace expedice „Zimní přechod pohoří Šureánu na sněžnicích“ byl naplněn.

Dílčím cílem, tedy představit současné materiály a vybavení pro realizaci předmětného typu expedice, využití teoretických poznatků ze studia v kombinaci s praktickými zkušenostmi, formulace základních rad a doporučení, které pomohou k úspěšnému zvládnutí podobného typu akce a mohou pomoci při řešení nestandardních či mimořádných situací byly z mého pohledu taktéž naplněny.

9 SUMMARY

In this part of the work, I will focus on the evaluation of the set objectives of the work and their justification.

In my bachelor's thesis, I used the theoretical knowledge acquired during my studies, my personal experience with the organization of tourist events, and, among other things, the materials obtained by collecting data and information from the feedback of their participants. For the purposes of this work, I chose a case study of a specific trip, on which I verified the complexity of the entire issue both on a theoretical and practical level.

In the course of the SWOT analysis, I managed to identify a number of factors, which I then used as a guide in the processing of the case study.

At the same time, I identified some areas for my further practice, on which I will focus more during the preparation and implementation of other similar events within my business. A week long mountain trip was described, basic routes with the possibility of camping were suggested. The topic of necessary equipment for the type of expedition in question was also elaborated.

We also had the opportunity to implement the expedition I proposed in practice. It turned out that the design met the necessary expectations and the expedition went off without any major problems. The planned route was also suitable for those who were on a one-week winter crossing for the first time. The daily stages were reasonably long, given the snow conditions and the fact that it was always hard going with all the gear. By using the facilities of the abandoned chalets, we simplified the preparation of water and food and thus made evenings and mornings under the roof more pleasant. The weather worked for us, there were no accidents and the equipment did not disappoint. The clients were equipped with everything they needed. We also managed personal hygiene to a limited extent and in temporary conditions. We didn't have to deal with any emergency. All clients completed the entire route. From the questions, discussions and subsequent questionnaire survey, it shown that the event met the expectations of all participants. Previous short camp experience is preferred but not required. We agreed on next winters, on the crossings of other mountains, in other European countries.

I would formulate the final summary of this evaluation with regard to the set goals as follows:

The main goal of my bachelor's thesis, i.e. the creation of a proposal for a tourist expedition according to the principles stated in chapter 2.3.2. incl. case studies of the realization of the expedition "Winter crossing of the Šureán Mountains on snowshoes" was completed.

The sub-goals, i.e. to present the current materials and equipment for the implementation of the subject type of expedition, the use of theoretical knowledge from the study in combination with practical experience, the formulation of basic advice and recommendations that will help to successfully manage a similar type of event and can help in solving non-standard or extraordinary situations were from my point of view also fulfilled.

10 PŘEHLED POUŽITÉ LITERATURY

Bošťíková, S. (2004). *Vysokohorská turistika*. Praha: Grada.

Botek, M., Neuls, F., Klimešová, I., & Vyhnánek, J. (2017). *Fyziologie pro tělovýchovné obory (vybrané kapitoly, část I.)*. Olomouc: Univerzita Palackého.

Brezina, I. (2016) 12 důvodů pro střelku. *Outdoor magazín*. XVIII (12), 48-49.

Bulička, M. (2002). *Rumunské Karpaty*. Ostrava Hulváky: Mirago.

Burford, T., & Longley, N. (2008). *Turistický průvodce Rumunsko*. Brno: Jota.

Burford, T., & Richardson, D. (2006). *Turistický průvodce Rumunsko*. Brno: Jota.

Čáslavová, E. (2009). *Management a marketing sportu*. Praha: Olympia.

Čihovský, J. (2006). *Sociologický výzkum*. Studijní text pro posluchače FTK. Olomouc: UP Olomouc.

Dvořáčková, A. (2012). *Vývoj skupinové soudržnosti a změny aktuálních stavů v průběhu zimního zážitkového projektu Život je gotickej pes*. Diplomová práce, Univerzita Palackého, Fakulta tělesné kultury, Olomouc.

Evans, E., & Greenwell, S. (2018). *Management Basics for Information Professionals, 4th Edition*. Chicago: ALA Neal-Schuman.

Francová, E. (2003). *Cestovní ruch*. Olomouc: Univerzita Palackého.

Greenwell, T., Danzey-Bussell, L., & Shonk, D. (2014). *Managing sport events Champaign*. Illinois: Human Kinetics.

Hanuš, R., & Chytilová, L. (2009). *Zážitkové pedagogické učení*. Praha: Grada Publishing.

Kössl, J., Krátký, F., & Marek, J. (1986). *Dějiny tělesné výchovy II*. Praha: Olympia.

Kuprová, K. (2014). *Pohyb v zimním prostředí – skitouring, sněžnice*. Liberec: Technická univerzita v Liberci.

Masterman, G. (2004). *Strategic Sports Event Management: An International Approach, 1st edition*. Burlington: Butterworth-Heinemann.

Munzar, M. (2019). Jak vybrat zateplovací vrstvu. *Svět outdooru (4)*, 84-87.

Nevrlý, M. (1992). *Karpatské hry*. Liberec: Skauting.

Pala, J., & Filová, I. (2010). *Hory a sníh. Techniky pohybu v zimních horách*. Praha: Epoque.

Papica, J. (1973). *Metody sociálně psychologického výzkumu*. Praha: SPN.

Polák, M. (2016). *Analýza zkušeností účastníků kurzu pobytu v zimní přírodě – Survival*. Diplomová práce, Univerzita Palackého, Fakulta tělesné kultury, Olomouc.

Rakoncaj, L. (2019). Jak vybrat zateplovací vrstvu. *Svět outdooru (4)*, 84-87.

Roubal, J., Čevelíček, & M., Řiháček, T. (2019). *Jak jednoduše provést a napsat případovou studii: Vodítka pro psychoterapeuty v praxi*. Brno: Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity.

Schneeweiß, Ch. (2007). *Sněžnice, Aktivní dovolená*. Praha: Grada Publishing.

Slepičková, I. (2005). *Sport a volný čas*. Praha: Karolinum.

Svět do kapsy. (2012). Praha: Ottovo nakladatelství.

Tajovský, L. (2016). Jak (a na čem) si na cestách připravit něco dobrého. *Outdoor magazín XVIII (12)*, 24-26.

Velký sociologický slovník. (1996) Praha: Karolinum.

Winter, S. (2002). *Skialpinismus, Průvodce sportem*. České Budějovice: Kopp.

11 PŘEHLED INTERNETOVÝCH ZDROJŮ

Alpenverein. *Rakouský horský svaz – Österreichischer Alpenverein* (n.d.). Retrieved 19. 05. 2020 from the World Wide Web:

<http://www.alpenverein.cz>

Alpy. *Nouzové signály v horách* (n.d.). Retrieved 10. 06. 2020 from the World Wide Web: <http://www.alpy.net/clanky/nouzove-signaly-v-horach.php>

Alpy 4000. *Co je to lavina?* (n.d.). Retrieved 19. 05. 2020 from the World Wide Web: <http://www.alpy4000.cz/co-je-to-lavina>

Alza. *Kompasy a buzoly* (n.d.). Retrieved 19. 05. 2020 from the World Wide Web: https://www.alza.cz/sport/kompasy-a-buzoly/18856265.htm?kampan=sklsp_sport_sea_gen_camping-a-outdoor_kompasy-a-buzoly&utm_source=sklik&utm_medium=cpc&utm_campaign=sklsp_Sport_SEA_GEN_Camping+a+outdoor_%5bSport%5d+Kompasy+a+buzoly_~91870642~#cud=1

Boatpark. *Lavinové batohy* (n.d.). Retrieved 22. 05. 2020 from the World Wide Web: <https://www.boatpark.cz/lavinove-batohy.html>

Česká unie sportu. *Pořádání akcí 2014* (n.d.). Retrieved 1. 04. 2021 from the World Wide Web: https://ftvs.cuni.cz/FTVS-670-version1-2___management_sportovni_akce.pdf

Deutscher Alpenverein (DAV). *Výlety na sněžnicích: 10 doporučení (DAV)* (n.d.). Retrieved 27. 05. 2021 from the World Wide Web: https://www.alpenverein.de/bergsport/sicherheit/10-empfehlungen/schneeschuh-wandern-10-dav-empfehlungen_aid_35501.htm

Fakulta tělesné výchovy a sportu. *Management sportovní akce* (n.d.). Retrieved 10. 05. 2021 from the World Wide Web: https://ftvs.cuni.cz/FTVS-670-version1-2___management_sportovni_akce.pdf

4Camping. *Jak se plnivost peří měří?* (n.d.). Retrieved 22. 05. 2020 from the World Wide Web: <https://www.4camping.cz/clanky/outdoorove-pojmy/cuin/>

Horolezecká metodika. *Vrstvy oblečení* (n.d.). Retrieved 25. 04. 2020 from the World Wide Web:

<http://horolezeckametodika.cz/ucebnice/vystroj-a-vyzbroj/vrstvy-obleceni>

Horská služba. *Stupně lavinového nebezpečí + EAWS matice* (n.d.). Retrieved 22. 04. 2020 from the World Wide Web:

<https://www.horskasluzba.cz/cz/horska-sluzba/laviny/informace-o-lavinach/stupne-lavinoveho-nebezpeci-eaws-matice>

Hrbáček, J. *Nouzové signály v horách* (n.d.). Retrieved 19. 05. 2020 from the World Wide Web: <http://www.alpy.net/clanky/nouzove-signaly-v-horach.php>

Ilinčev, O. *Jak napsat případovou studii (včetně příkladů)* (n.d.). Retrieved 6.04. 2022 from World Wide web:

<https://www.ilincev.com/pripadova-studie>

Kudrna. *Velká Fatra na sněžnicích* (n.d.). Retrieved 22. 04. 2020 from the World Wide Web: <https://www.kudrna.cz/zajezd/velka-fatra-na-sneznicich>

Kuthan, T. (2011). *Nouzové signály aneb co dělat, když potřebujete pomoc.* (18. 07.) Retrieved 22. 05. 2020 from the World Wide Web:

<http://www.cestydoprirody.cz/clanky/15-nouzove-signaly-aneb-co-delat-kdyz-potrebujete-pomoc>

Ministerstvo zahraničních věcí. *Jak nás můžete kontaktovat* (n.d.). Retrieved 28. 10. 2021 from the World Wide Web:

https://www.mzv.cz/bucharest/cz/o_velvyslanectvi/velvyslanectvi_dulezite_udaje.html

Svět outdooru. (2008). *To základní o karimatkách.* (25. 06.) Retrieved 25. 04. 2020 from the World Wide Web: <https://svetoutdooru.cz/rady/to-zakladni-o-karimatkach/>

Total outdoor. *Lavinový vyhledávač. Historie* (n.d.). Retrieved 25. 04. 2020 from the World Wide Web:

https://totaloutdoor.cz/eshop/znacky/pieps?utm_source=seznam&utm_medium=cpc&utm_campaign=Zna%4%8dky+-+search&utm_content=Pieps+-+distributor&utm_term=pieps

Uniq. *Cestovní pojištění* (n.d.). Retrieved 25. 04. 2020 from the World Wide Web:

<https://www.uniq.cz/cestovni->

[pojisteni/#utm_source=seznam&utm_medium=cpc&utm_campaign=S+%7c+CES_poji%5a1t%4%9bn%3ad_kr%3a1tkodob%3a9+ces.+OBECN%3%89_0112_2018_EXM&utm_content=Cestovn%3ad+poji%5a1t%4%9bn%3ad-Exact&utm_term=cestovn%3ad+poji%5a1t%4%9bn%3ad](https://www.uniq.cz/cestovni-pojisteni/#utm_source=seznam&utm_medium=cpc&utm_campaign=S+%7c+CES_poji%5a1t%4%9bn%3ad_kr%3a1tkodob%3a9+ces.+OBECN%3%89_0112_2018_EXM&utm_content=Cestovn%3ad+poji%5a1t%4%9bn%3ad-Exact&utm_term=cestovn%3ad+poji%5a1t%4%9bn%3ad)

Voda hory. *Lavinové batohy* (n.d.). Retrieved 10. 06. 2020 from the World Wide Web:

<https://www.vodahory.cz/batohy/lavinove-batohy/pieps-jetforce-bt-pack-25-l--detail>

Wikipedia. *Miloslav Nevrlý* (n.d.). Retrieved 25. 04. 2020 from the World Wide Web:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Miloslav_Nevrlý

Wikipedia . *Sarmizegetusa* (n.d.). Retrieved 25. 04. 2020 from the World Wide Web:

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Sarmizegetusa>

12 SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1. Můj outdoor (n.d.). Retrieved 25. 04. 2020 from the World Wide Web:

<https://www.mujoyouther.cz/TSL-sneznice-325-Escape-d451.htm>

Obrázek 2. Military range. *Sněžnice US Sherpa* (n.d.). Retrieved 25. 04. 2020 from the World Wide Web:

<https://www.militarysklad.cz/detail/sneznice-us-sherpa-pouzite-639226>

Obrázek3. Travel magazín. *Krásy světa na jedné adrese* (n.d.). Retrieved 25. 04. 2020 from the World Wide Web:

<https://magazin.travelportal.cz/2019/01/31/sneznice-evropa-hit/>

Obrázek 4. HUDYsport. Retrieved 24. 05. 2022 from the World Wilde Web:

<https://hudy.cz>

Obrázek 5. Sportisimo. *Vrstvení oblečení* (n.d.). Retrieved 25. 04. 2020 from the World Wide Web: <https://www.sportisimo.cz/poradna/vrstveni-obleceni/>

Obrázek 6. Total outdoor. *Set Fastet RESCUE System* (n.d.). Retrieved 25. 10. 2021 from the World Wide Web:

<https://totaloutdoor.cz/eshop/detail-produktu/set-fastest-rescue-system>

Obrázek 7. Voda hory. *Lavinové batohy* (n.d.). Retrieved 10. 06. 2020 from the World Wide Web:

<https://www.vodahory.cz/batohy/lavinove-batohy/pieps-jetforce-bt-pack-25-l--detail>

Obrázek 8. Horská služba. *Stupně lavinového nebezpečí* (n.d.). Retrieved 10. 06. 2020 from the World Wide Web:

<https://www.horskasluzba.cz/cz/horska-sluzba/laviny/informace-o-lavinach/stupne-lavinoveho-nebezpeci-eaws-matice>

Obrázek 9. Horská služba: *Rizika uvolnění lavin - EAWS matice* (n.d.). Retrieved 10. 06. 2020 from the World Wide Web:

<https://www.horskasluzba.cz/cz/horska-sluzba/laviny/informace-o-lavinach/stupne-lavinoveho-nebezpeci-eaws-matice>

Obrázek 10. Alpy. *Nouzové signály v horách* (n.d.). Retrieved 10. 06. 2020 from the World Wide Web:

<http://www.alpy.net/clanky/nouzove-signaly-v-horach.php>

Obrázek 11. Alpy. *Nouzové signály v horách* (n.d.). Retrieved 10. 06. 2020 from the World Wide Web:

<http://www.alpy.net/clanky/nouzove-signaly-v-horach.php>

Obrázek 12. Mapy (n.d.). Retrieved 14. 06. 2020 from the World Wide Web:

<https://mapy.cz/zakladni?x=23.5367113&y=45.5497346&z=6&source=osm&id=1048145582>

Obrázek 13. Mapy (n.d.). Retrieved 14. 06. 2020 from the World Wide Web:

<https://mapy.cz/zakladni?planovani-trasy&x=20.6208993&y=46.2395404&z=5&rc=9hChxxXvtOuBBKExCeZx&rs=muni&rs=osm&ri=3468&ri=413402&mrp=%7B%22c%22%3A111%7D&xc=%5B%5D>

Obrázek 14. Mapy (n.d.). Retrieved 14. 06. 2020 from the World Wide Web:

<https://mapy.cz/turisticka?planovani-trasy&x=23.2633352&y=45.6221400&z=14&l=0&rc=uBBKExCeZxuBP41duwBqeO5fSJ56l&rs=osm&rs=osm&rs=osm&rs=coor&ri=413402&ri=92015467&ri=12045441&ri=&mrp=%7B%22c%22%3A132%7D&xc=%5B%5D&rut=1>

Obrázek 15. Mapy (n.d.). Retrieved 14. 06. 2020 from the World Wide Web:

<https://mapy.cz/turisticka?planovani-trasy&x=23.2633352&y=45.6221400&z=14&l=0&rc=uBBKExCeZxuBP41duwBqeO5fSJ56l&rs=osm&rs=osm&rs=osm&rs=coor&ri=413402&ri=92015467&ri=12045441&ri=&mrp=%7B%22c%22%3A132%7D&xc=%5B%5D&rut=1>

Obrázek 16. Mapy (n.d.). Retrieved 14. 06. 2020 from the World Wide Web:

<https://mapy.cz/turisticka?planovani-trasy&x=23.3464522&y=45.6368818&z=14&rc=uBOP1xCcyMf6lgbKuB-JLe6o&rs=coor&rs=coor&rs=coor&ri=&ri=&ri=&mrp=%7B%22c%22%3A132%7D&xc=%5B%5D&rut=1>

Obrázek 17. Mapy (n.d.). Retrieved 14. 06. 2020 from the World Wide Web:

<https://mapy.cz/turisticka?planovani-trasy&x=23.3464522&y=45.6368818&z=14&rc=uBOP1xCcyMf6lgbKuB-JLe6o&rs=coor&rs=coor&rs=coor&ri=&ri=&ri=&mrp=%7B%22c%22%3A132%7D&xc=%5B%5D&rut=1>

Obrázek 18. Mapy. Retrieved 14. 06. 2020 from the World Wide Web:

<https://mapy.cz/turisticka?planovani-trasy&x=23.4109788&y=45.6139427&z=14&rc=uB-JLxCb7LuBf9ixCVHl&rs=coor&rs=coor&ri=&ri=&mrp=%7B%22c%22%3A132%7D&xc=%5B%5D&rut=1>

Obrázek 19. Mapy (n.d.). Retrieved 14. 06. 2020 from the World Wide Web:

<https://mapy.cz/turisticka?planovani-trasy&x=23.4109788&y=45.6139427&z=14&rc=uB-JLxCb7LuBf9ixCVHl&rs=coor&rs=coor&ri=&ri=&mrp=%7B%22c%22%3A132%7D&xc=%5B%5D&rut=1>

Obrázek 20. Mapy (n.d.). Retrieved 14. 06. 2020 from the World Wide Web:

<https://mapy.cz/turisticka?planovani-trasy&x=23.4753880&y=45.5874229&z=14&l=0&rc=uBf9ixCVHluBsnvxCMPDhLJhbwGT5U8&rs=coor&rs=coor&rs=osm&rs=osm&ri=&ri=&ri=1056998428&ri=6472057&mrp=%7B%22c%22%3A132%7D&xc=%5B%5D&rut=1>

Obrázek 21. Mapy (n.d.). Retrieved 14. 06. 2020 from the World Wide Web:

<https://mapy.cz/turisticka?planovani-trasy&x=23.4753880&y=45.5874229&z=14&l=0&rc=uBf9ixCVHluBsnvxCMPDhLJhbwGT5U8&rs=coor&rs=coor&rs=osm&rs=osm&ri=&ri=&ri=1056998428&ri=6472057&mrp=%7B%22c%22%3A132%7D&xc=%5B%5D&rut=1>

Obrázek 22. Mapy (n.d.). Retrieved 14. 06. 2020 from the World Wide Web:

<https://mapy.cz/turisticka?planovani-trasy&x=23.5494766&y=45.5587923&z=13&rc=uBttYxCPMTjthxCGDtZ0xBz6N&rs=osm&rs=osm&rs=osm&ri=6472057&ri=1056535395&ri=1056535395&mrp=%7B%22c%22%3A132%7D&xc=%5B%5D&rut=1>

Obrázek 23. Mapy (n.d.). Retrieved 14. 06. 2020 from the World Wide Web:

<https://mapy.cz/turisticka?planovani-trasy&x=23.5494766&y=45.5587923&z=13&rc=uBttYxCPMTjthxCGDtZ0xBz6N&rs=osm&rs=osm&ri=6472057&ri=1056535395&ri=1056535395&mrp=%7B%22c%22%3A132%7D&xc=%5B%5D&rut=1>

Obrázek 24. Mapy (n.d.). Retrieved 14. 06. 2020 from the World Wide Web:

<https://mapy.cz/turisticka?planovani-trasy&x=23.5241566&y=45.4984830&z=13&rc=uBxyExBz6NuBmzPxBg-x&rs=osm&rs=osm&ri=1056535395&ri=13462136&mrp=%7B%22c%22%3A132%7D&xc=%5B%5D&rut=1>

Obrázek 25. Mapy (n.d.). Retrieved 14. 06. 2020 from the World Wide Web:

<https://mapy.cz/turisticka?planovani-trasy&x=23.5241566&y=45.4984830&z=13&rc=uBxyExBz6NuBmzPxBg-x&rs=osm&rs=osm&ri=1056535395&ri=13462136&mrp=%7B%22c%22%3A132%7D&xc=%5B%5D&rut=1>

Obrázek 26. Mapy (n.d.). Retrieved 14. 06. 2020 from the World Wide Web:

<https://mapy.cz/turisticka?planovani-trasy&x=23.4289757&y=45.4453743&z=13&rc=uBmzPxBg-xuBY.TxBW8Q&rs=osm&rs=osm&ri=13462136&ri=120594350&mrp=%7B%22c%22%3A132%7D&xc=%5B%5D&rut=1>

Obrázek 27. Mapy (n.d.). Retrieved 14. 06. 2020 from the World Wide Web:

<https://mapy.cz/turisticka?planovani-trasy&x=23.4289757&y=45.4453743&z=13&rc=uBmzPxBg-xuBY.TxBW8Q&rs=osm&rs=osm&ri=13462136&ri=120594350&mrp=%7B%22c%22%3A132%7D&xc=%5B%5D&rut=1>

Obrázek 28. Mapy (n.d.). Retrieved 14. 06. 2020 from the World Wide Web:

<https://mapy.cz/turisticka?planovani-trasy&x=23.1616225&y=45.6608059&z=10&rc=uBY.TxBW8QuAYzTxDq3J&rs=osm&rs=osm&ri=120594350&ri=1056535394&mrp=%7B%22c%22%3A111%7D&xc=%5B%5D&rut=1>

Obrázek 29. Mapy (n.d.). Retrieved 14. 06. 2020 from the World Wide Web:

<https://mapy.cz/turisticka?planovani->

[trasy&x=23.1886250&y=45.7585239&z=11&rc=uAYzTxDq3JuBBKExCeZx&rs=osm&rs=osm&ri=1056535394&ri=413402&mrp=%7B%22c%22%3A111%7D&xc=%5B%5D&rut=1](https://mapy.cz/turisticka?planovani-trasy&x=23.1886250&y=45.7585239&z=11&rc=uAYzTxDq3JuBBKExCeZx&rs=osm&rs=osm&ri=1056535394&ri=413402&mrp=%7B%22c%22%3A111%7D&xc=%5B%5D&rut=1)